ДҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 241 (6170)
ДЕКАБРИИН
2
СУББОТО
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович **Сталинда** эльгээһэн рапорт (1-дэхи нюур).

Иосиф Виссарионович **Сталин** ажалшадай депутадуудай Бакинска городской Соведэй депутадта кандидат болгогдон регистрацида абтаба (1-дэхи нюур).

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ (1-дэхи нюур).

П. Бартанов. — Большевизмын идеологическа үндэһэ һууринууд тухай гениальна зохёол (2-дохи нюур).

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадууд (2-дохи нюур).

Адуу малаа һайнаар үбэлжүүлхэбди (3-дахи нюур).

ООН-эй Генеральна Ассамблейн 5-дахи сесси (4-дэхи нюур).

Германидахи Советскэ Контрольно Комисси демократическа Германиин национальна фронтын дурадхалнуудые дэмжэнэ (4-дэхи нюур).

Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Пак Хен Ен гэгшын эльгээһэн телеграмма (4-дэхи нюур).

Кореядэхи событинууд (4-дэхи нюур).

Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта эмхидхэлэй-техническэ бэлэдхэл

Ажалшадай депутадуудай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануud—бүхы советскэ арадай шухалын шухала хэрэг мүн. Нютагай Соведүүдтэ һунгахаяа байгаа һунгалтануудай бэлэдхэл мүнөө политическэ ба ажалай тон ехэ дэбжэлтын түшөн байдалда үнгэржэ байна. Ленин—Сталинай партяар зоригжуулагдаһан олон миллион ажалшад түсэбтэ даалгаринуудаа болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые — бүгэдэарадай энэ һайнарые эрхимээр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ.

Һунгалтануудай үдэрые эрхимээр угтахын түлөө мүрысэжэ байгаа олониитын политическэ ба ажалай дэбжэлтые хаа хаанагүй толгойлхо, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй зохёон байгуулхы түсхэлые бүхы хэмжээгээр дэмжэхэ, продукци бүтээн гаргалгын таһалгаагүй ургалта ба тэрэнэй шанарай дээшэлэлгэ туйлаха гээшэ партийна организацинуудай уялга мүн.

Агитаторнуудай ба пропагандистнуудай асари ехэ арми хадаа олониитэ һунгагшадай дунда большевистскэ партиин ба советскэ правительствын политика тухай, дайнай хойтохи табанжэлые дүүргэхын түлөө, коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ манай арадай туйлаһан амжалтануud тухай дүлэтэ унэн үгэнүүдые хэлөнэ. Агитаторнууд ба пропагандистнууд улаасхоорондын байдал, эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөн тухайда, арадуудай хоорондо эб найрамдал сахилгада зорюулагдаһан советскэ гадаадын политика тухайда һунгагшадтай хөөрэлдөөнүүдые хэнэ. Нютагай Соведүүдэй депутадуудта коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогоор дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудай түлөө агитаци үргүлөөр ябуулагдана.

Партийна организацинууд хадаа һунгагшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри' эрхилдэг агитаторнуудай ажалшуулгые үдэр бүри залан ударидана. Һунгагшадай дунда ябуулагдадаг агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин үргэдэлгэ ба гүнзэгырэлгэнь олониитын ажалай ба политическэ саашанхи дэбжэлтэ, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта тэдэнэй эдэбхитэйгөөр хабаадалга хангаха байна.

Һунгуулиин кампаниие амжалтатайгаар үнгөргөлгэ хадаа эмхидхэлэй-техническэ асуудалнуудые шадамараар ба зөв саг соонь шиидхэһэнһээ нилээд дутлыдаха байна. Алибаа горьтой хэрэгэй зүндөө, өөрөө хэзээшье бүтэдэгүй байһаниинь мэдээжэ. Амжалтануud хадаа тон ехэ эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулһанай эсэстэ туйлагдадаг.

«Политическэ зүб хараа шугамай үгтэһэнэй һүүлдэ, — гэжэ нүхэр Сталин һургана, — **эмхидхэлэй хүдэлмэри хамагые шиидхэдэг...»**

Нүхэр Сталинай заабариие хүтэлбэри болгон, манай партийна организацинууд олониитын дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулна, партяар табигдаһан зорилгоонуудые амжалтатайгаар шиидхэнэ.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануud — тон шухала политическэ кампани мүн. Соведүүдтэ депутадуудые һунгаха һунгалтануud СССР-эй Конституциин үндэһөөр, бүгэдэнитын, тэгшэ ба сахэ һунгуулиин эрхэ баталан, нюуса голосованиин үндэһөөр һунгагшадаар хэгдэхэ байна. Буржуазна конституцинууд хадаа юрэнхыдөө гражданинуудай формальна эрхэнүүдые бэшэлгээр хизаарладаг, тэдэ эрхэнүүдые бэлүүлхэ условинууд тулай, тэдэниие бэлүүлхэ арга боломжууд ба хэрэгсэлнүүд тухай анхарал оолдолго гаргадаггүй. Советскэ Конституциин онсо илгаань юуб гэхэдэ, гражданинуудай формальна эрхэнүүдые бэшэлгээр хизаарладаггүй, харин эдэ эрхэнүүдэй заабол бэлүүлэгдэхэ тулай асуудалда, эдэ эрхэнүүдые бэлүүлхэ арга зүйнүүд тухай асуудалда ба анхаралаа хандуулна.

Һунгалтануud тухай Дүримүүд хадаа һунгагшадта Конституциар олгогдоһон һунгуулиин эрхые бэлүүлхэ дүүрэн арга боломжо тэдэндэ хангадаг эмхидхэлэй-техническэ хэмжээ-ябуулганууdай программа мүн болоно. Һунгалтануud тулай Дүримүүдые хэлбэришэгүйгөөр ба бүрин бэлүүлхэ тухай анхарал оолдолго хадаа һунгагшад тухай, социалистическэ демократизмын принципүүдые бодото дээрэнь бэлүүлхэ тухай анхарал оолдолго мүн.

Һунгуулиин кампанида жэжэ зүйл гэжэ байхагүй, харин бултадаа шухала, бултадаа ехэ ба удха ехэтэй. Тиимэһээ, һунгалтануудта эмхидхэлэй-техническэ талаарнь бэлэдхэхэ гээшэ гүрэнэй шухала хэрэг мүн туладань, партийна ба советскэ организацинууд тэрээндэ гол анхаралаа хандуулха ёһотой.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануud өөрын өөрсэ зүйлтэй байна. Район бүхэндэ хэдэн зуун депутадуud һунгагдана. Һунгуулиин нэгэ участок дотор нэгэл сельскэ, поселково гү, али городской Соведтэ һунгаха һунгуулиин хэдэн округуулаар нэгэндоро голосовани хэгдахэ байна. Мүн нэгэндоро хэдэн Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудай түлөө голосовани хэгдахэ ба тэрээнтэй зохилдуулан, нүнгагша бүхэн һунгуулиин хэдэн бюллетеньнүүдые абаха болоно. Эдэ бүгэдэ хадаа һунгалтануудта тон нарингаар бэлэдхэхьень нютагай советскэ ба партийна органуудые уялгална.

Һунгагшадай списогүүдые зохёохо ба хаһа саг соонь шалгаха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулхые эригдэнэ. Тус Соведэй территори дээрэ саг үргэлжэ гү, али саг зуура ажаһуйһан бүхы һунгагшадай списогтэ оруулагданхай байхын, һунгуулиин списогүүд соо һунгагша буриин фамили, нэрэ ба обогой зүбөөр бэшэгдэнхэй байхын хойноһоо хинан шалгадаг байха шухала.

Болохоёо байгаа һунгалтануудта эмхидхэлэй-техническэ бэлэдхөлэй тон орёо ба ехэ хэрэг байһаниие нютагай зарим организацинуудай хараадаа абадаггүйнь гэмшэлтэй. Жэшээлхэдэ, Казаниин зарим организацинуудта иимэ байдал үзэгдэнэ. Городой Ленинскэ ба Свердловско районуудта һунгагшадай списогүүд һалан муугаар зохёогдоһон, районно Соведүүдэй гүйсэдкомуудай гэмээр олон һунгагшад списогүүдтэ оруулагдаагүй үлэһэн, гэхэтэй хамта ондоо тэешээ ошоһон хүнүүд списогүүдтэ оруулагдаһан байха юм. Мүн олохон һунгагшадай фамили, нэрэ обог ба түрэһэн он списогүүдтэ буруугаар оруулагдаһан байба. Тэдэ райсоведүүдэй гүйсэдкомууд иимэ ехэ дутуунуудые жэжэ зүйлнүүд гэжэ тоолоно. Эдэ бүгэдэ хадаа городой советскэ аппарадай зарим звенонууд һунгалтануудта эмхидхэлэй-техническэ бэлэдхөлэй түлөө ёһотой харюусалгаа мэдэрдэггүй байһанһаань болоно.

Тэрэшөлэн һунгалтануудта эмхидхэлэй талаарнь бэлэдхэхэ хэрэгтэ ехэ дутуунууд Караганда городто бии байба. Тэндэхи зарим гражданинууд һунгагшадай списогүүдтэ хаһа саг соогоо оруулагдаагүй байгаа. Городтохи һунгуулиин зарим участогууд үшөө тухеэрэгдөөдүй, өнэнь һунгуулиин комиссиинуудай ба агитколлективүүдэй хүдэлмэреэ һайнаар табиха хэрэгтэ һаад ушаруулна.

Һунгалтануудые эмхитэйгээр үнгэргэхэ гээшэ нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудай түлөө голосованида ямаршье һаадгүйгөөр хабаадаха, Конституциар олгогдоһон эрхые эдлэхэ арга боломжые бүхы һунгагшадта хангаха гэһэн удхатай. Һунгалтануудта эмхидхэлэй-техническэ бэлэдхөл хадаа политическэ шухалын шухала энэ кампаниие амжалтатайгаар үнгэргэхэ гол шухала условинуудай нэгэн болоно.

Советскэ арад хадаа нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадууд болгон советскэ Эхэ ороной дүлэтэ патриодуудые—эрхим хүбүүд ба басагадаа дэбжүүлээ. Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудые нэгэн һаналаар һунгалга хадаа советскэ демократиин, советскэ обществын морально-политическэ нэгэдэлэй, СССР-эй арадуудай хани барисаанай ялалые дахинаа, эли тодоор харуулха байна. Һунгалтануудые амжалтатайгаар үнгэргэлгэ хадаа ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдые улам бэхижүүлхэ, коммунистическэ общество байгуулгада тэдэнэй үүргые бүри дээшэнь үргэхэ.

Советскэ хүнүүд большевистскэ партиие тойрожо, вождь ба багша нүхэр Сталиниие тойрожо нигтаар жагсан, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудые угтахань. Партиин хүтэлбэреэр, агууехэ Сталинай ударидалгаар советскэ арад бүхэдэлхэйн-түүхэтэ ялалтануудые туйлаа. Большевистскэ партиин, нүхэр Сталинай сэсэмэргэн ба шалгагдамал хүтэлбэреэр манай арад агууехэ уг зорилго тээшэ—коммунизм тээшэ найдамтайгаар дабшажа ябана.

(«Правдын» ноябриин 29-нэй түрүү бэшэг).

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ *нүхэр Иосиф Виссарионович* *СТАЛИНДА*

Танай эсэгэ ёһоной анхарал оролдолгоор зоригжоһон Узбекскэ ССР-эй колхознигууд, колхозницануud, машинно-тракторна станцинуудай болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ба уһанай ажахын мэргэжэлтэд бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэн, хлопогой үндэр ургаса ургуулаад, хлопок бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые энэ оной ноябриин 25-да дүүргээ гэжэ, хүндэтэ нүхэр Сталин, Танда элидхэнэбди. Дайнай урдахи 1940 онойхиһоо үлүү ехэ хлопок гүрэнэй складуудта тушаагдаа. 85 процентнь шэлэгдэмэл ба нэгэдэхи сортоор тушаагдаба.

Хлопок-сырец суглуулга ба гүрэндөө тушаалга үргэлжэлһөөр.

Республикын колхозууд ба совхозууд гүрэнэй тогтоогдомол түсэбһөө гадуур 85 мянган тоннохоо доошо бэшэ хлопок тушааха уялга абаа. Гэхэтэй хамта, хлопок-сырец үйлэдбэрилгөөр 1950 ондо гэжэ тогтоогдоһон табанжэлэй даалгабари дүүргэгдээ гэжэ мэдээсэнэбди.

Республикын колхозууд гүрэнэй бэлэдхэлэй түсэбүүдые каракулиин буржагар арһаар 104,2 процент, коконово торго нэхэхэ зүйлөөр 100,5 процент, хуурай фруктаар 130,3 процент, шэнэ фруктаар 152,7 процент, виноградаар 102,7 процент дүүргээ гэжэ мүн лэ элидхэнэбди.

Республикын хлопководствые ба хүдөө ажахын бусад һалбаринуудые хүгжөөлгэдэхи эдэ амжалтануud хадаа большевистскэ партиин, Советскэ правительствын ба хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танай өөрынтнай саг үргэлжын туһаламжын ашаар туйлагдаа.

Бидэнэртэй мүрысэгшэ ахадүү республикануудай: Азербайджанска, Туркменскэ, Таджикска ба Казахска ССР-нүүдэй зүгһөө манда, хлопогой үндэр ургаса ургуулха хэрэгтэмнай үзүүлһэн ехэ туһаламжыень гүнзэгы баяр баясхалангай мэдэрэлтэйгээр тэмдэглэнэбди.

Энэ жэлдэ жэжэ колхозуудые томодхоһон ябадал хадаа хүдөө ажахын хүдэлмэри амжалтатайгаар ябуулхада ехэ үүргэ дүүргээ, баян техникые бүри ехэ бүтээсэтэйгээр хэрэглэхэ ба колхознигуудай ажалые һайнаар эмхидхэхэ арга олгоо.

Колхознигуудай, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй шэн зоригто ажалай ашаар, колхозуud ехэ олзо оруулаад, колхознигуудайнгаа ажалта удэрнүүдтэнь үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхиһээ нилээд ехэ мүнгэ, таряа ба бусад продуктнуудые үгэхэеэ байна. Колхозуудnай ниитынгээ ажахые улам хүгжөөхын тула, хубаагдахагүй фоднуудаа нэмээн ехэдхэлгэдэ миллиард үлүүтэй түхэриг мүнгэ оруулхань.

Мүнөө республикын партийна, советскэ, хүдөө ажахын органуудай, колхозуудай, МТС-үүдэй ба совхозуудай хүсэлэлгэнүүдынь хлопогой үлэһэн ургасые хуряаха ба гүрэндэ тушаалгаяа түргэнөөр түгэсхэн дүүргэхэ ябадалда, мүн ерэхэ жэлдэ үндэр ургаса абаха шухала нүхэсэл байгуулгада зорюулагданхай.

Хлопок үйлэдбэрилгээ саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ гээшэ коммунизмын түлөө тэмсэлдэхи патриотическа нангин уялгамнай болоно гэжэ бүрин мэлэрээд, Ленин—Сталинай партиин хүтэлбэреэр Узбекскэ ССР-эй ажалшад, бүхы советскэ арадтай хамтадаа, хлопководствын саашанхи дэбжэлтын ба колхозно байгуулалтын бадаралтын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түшэг тулгуури болоһон манай агууехэ социалистическэ Эхэ ороной хүсэ шадалые бэхижүүлхын түлөө саашадаашье эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Таниие найдуулнабди.

Узбекистанай КП(б)-гэй ЦК-гэй Секретарь А. НИЯЗОВ.
Узбекскэ ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. МАВЛЯНОВ.
Узбекскэ ССР-эй хлопководствын Министр А. АЛИМОВ.
Узбекскэ ССР-эй уһанай ажахын Министр Ф. ШАМСУТДИНОВ.
Узбекскэ ССР-эй хүдөө ажахын Министрын Орлогшо И. СУКАЧ.
СССР-эй бэлэдхэлэй Министерствын Узбекскэ ССР-тэхи Түлөөлэгшэ С. КРЮЧКОВ.

Иосиф Виссарионович Сталин

ажалшадай депутадуудай Бакинска городской Соведэй депутадта кандидат болгогдон регистрацида абтаба

БАКУ, ноябриин 30. (ТАСС). Нефтяной Бакуда мүнөөдэр баярай мэдээн тараба — ажалшадай агууехэ вождь И. В. Сталин Бакинска городской Соведэй депутадта баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгөө. Нефтяной олзоборилгонууд, заводууд дээрэ, эмхи зургаануудта митингнүүд боложо, большевистскэ партида, Советскэ правительствода, манай Эхэ ороной асари ехэ илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ нүхэр И. В. Сталинда Бакугай ажалшадай инаг дуратай ба үнэн сэхэ байдагай тологомо шэнэ демонстраци болоо.

Сталинска райондохи һунгуулиин № 33 округой һунгуулиин Окружной комиссиин заседани үсэгэлдэр баярай оршон байдалда үнгэрбэ. Заседани нээхэ зуураа, комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Рахманов иигэжэ мэдээсэбэ: Иосиф Виссарионович Сталин һунгуулиин № 33 округһоо Бакинска городской Соведэй депутадта баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгөө.

Энэ баярта мэдээе сугларагшад нэрьемэ овацяар угтаа. Агууехэ Сталинай хүндэлэлдэ зорюулагдаһан альгаташалга ба баярай хашхаралдаануud удаан саг соо замхабагүй.

Бакинска городской Соведэй депутадта нүхэр И. В. Сталинай кандидатурые дэбжүүлһэн «Сталиннефть» трестын зургаадахи олзоборилгын коллективэй түлөөлэгшэ геолог Кафаров үгэ абаба.

Нүхэр Кафаров хадаа Иосиф Виссарионович Сталиниие Бакинска городской Соведэй депутадта кандидат болгон регистрацида абаха гуйлтатайгаар һунгуулиин Окружной комиссида хандаба. Энэ мэдүүлгэнь нэрьемэ овацяар угтагдаа. Депутадта бүгэдэарадай түрүүшын кандидат агууехэ Сталинай хүндэлэлдэ амаршалганууd зал соо соностоно.

Һунгуулиин Окружной комисси болбол Иосиф Виссарионович Сталиниие Баку городой Сталинска райондохи һунгуулиин № 33 округһоо Бакинска городской Соведэй депутадта кандидат болгон регистрацилха гэһэн шиидхэбэриие нэгэн һаналаар абаба. Зал соо нэрьемэ ехэ оваци шэнэ хүсэтэйгөөр болоо.

ТҮРҮҮ СЕЛЬСОВЕТ

ТАМБОВ. Областной Соведэй гүйсэдком болбол зун-намарай хүдөө ажахын хүдэлмэриин үедэ областиин сельсоведүүдэй социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаба.

Түрүү һуури эзэлһэн Сосновско районой Отъясска сельсоведтэ Облисполкомой дамжуулгын Улаан туг олгогдобо. Энэ сельсоведэй территори дээрэ байдаг колхозууд район соогоо тон үндэр ургаса абаад, гүрэнэйнгөө үмэнэхи бүхы уялганууdые хамагһаа түрүүн дүүргээ. Эндэ ехэ барилга хэгдээ. Ехэ электростанци, 200 хүнэй һуужа хараха залтай ба кружогуудай хүдэлмэри ябуулха комнатотой хүдөө ажахын культурын байшан баригдаа. Хоёр колхоздо радиоузел түхеэрэгдөө. Шэнэ дунда һургуули баригданхай.

Областиин бусад хэдэн сельсоведүүдэй һайн хүдэлмэриие мүн лэ тэмдэглэһэн байна.

(ТАСС).

НЮТАГАЙ СОВЕДҮҮДТЭ ҺУНГАХА ҺУНГАЛТАНУУДАЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Депутадта кандидат стахановска вахта дээрэ

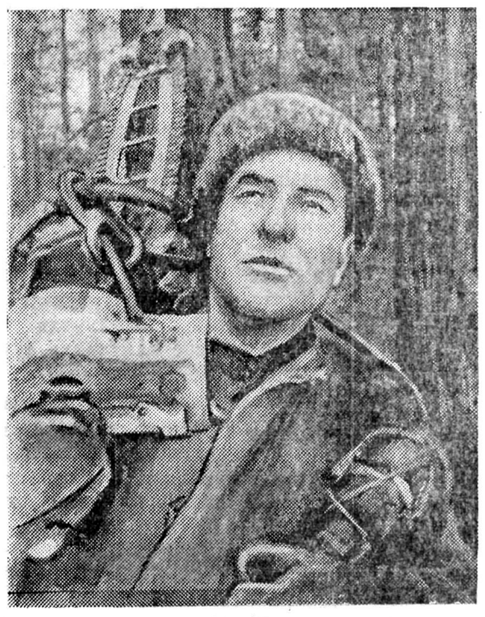

Дайнай хойто тээхи сталинска табанжэл соо Тимофей Петрович Лаханин аяар зургаан жэлэй нормо дүүргээ. Республикын түрүү леспромхоз болоһон Хандагатайн леспромхоздо нүхэр Лаханин арба гаран жэл соо хүдэлмэрилжэ байна. Тиихэдээ, ехэнхи сагынь лучкистаар хүдэлмэрилжэ, модо отологшодой дунда хододоо түрүү һуури эзэлжэ ябана. Советскэ правительство болбол модо отологшодой ажал хүдэлмэриие хүнгэдхэхын тулада, бүхы хүндэ хүдэлмэринүүдые жэл бүхэндэ механизировалнэ.

Нүхэр Лаханин болбол электрохюрөөгэй техникые һайнаар шудалаа. Тиигээд, ажалай бүтээсые хэдэн дахин дээшэлүүлжэ шадаа. Мүнөө ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгалтануudай үдэрэй хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаад, Тимофей Петрович үдэрэйнгөө даалгабариие 300 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Зураг лээрэ: ажалшадай депутадуудай Заиграйн аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн Тимофей Петрович Лаханин электрохюрөөгөөр модо отолжо байна.

М. Минеевэй фото.

Шахтёрнуудай кандидадуудай ажал

Галуута-Нуурай шахтёрнууд эрхим хүнүүдээ поселково Соведэйнгээ депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлһэн байхэ юм. Тэдэнэй дунда хүндэтэ шахтёр Николай Миронович Грудинин, штукатурщигуудай комсомольско-залуушуулай бригадын бригадир, стахановка Галина Федоровна Якубова болон бусад суутай хүнүүд бии.

Ажалшадай депутадуудай Шахтинска посёлково Соведэй байгуулагдаһанһаа хойшо хоёр жэл үлүүтэй саг үнгэрөө. Тиин, энэ богонихон саг соо посёлково Соведэй хүтэлбэреэр шахтёрнуудай посёлок культурно-болбосон түхэлтэй социалистическэ городок шэнги болоо. Тиихэдэ, манай шахтануud мүнөө үеын советскэ хүсэтэ техникээр хуяглагдаа. Хүндэ хүдэлмэринүүд механизировалэгдэнхэй. Шэнэ врубовой машинануud, хүсэтэ транспортёрнууd ашаглалгада оруулагдажа, ажалай бүтээсэ хэдэн дахин дээшэлүүлэгдээ.

Манай посёлково Соведэй депутадуудта кандидадууd үдэр бүриингөө ажал хүдэлмэри дээрэ габьяа ба шэн зориг гаргахаһаа гадна, олониитын дунда эмхидхэлэй ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулна. Тэдэнэрэй эршэмтэй ажалай ашаар, шахтёрнуудай посёлок тад ондоо түхэлтэй болоо. Гансахан һүүлэй үедэ хоёр дабхар һургуулиин шулуун байшан баригдаа. Тэрээн соо шахтёрнуудай 1100 үхибүүд һуража байна. Хүдэлмэришэн залуушуулай үдэшын һургуулида зуугаад залуушуул һуралсажа, өөһэдынгөө эрдэм ба мэргэжэлые хүдэлмэриһөө таһарангүй дээшэлүүлнэ.

Тэрэшэлэн үхибүүдэй ясли, нарайлалгын гэр, хэдэн таһагтай поликлиникэ баригдаа. Эдэ бүхы хүдэлмэридэ посёлково Соведэй депутадуудта мүнөө дэбжүүлэгдээд байһан манай түрүүшүүл эдэбхитэйгээр хабаадаа. Тиихэдэ, депутадуудта кандидадууd болоһон нүхэд Грудинин, Якубова, врач Зинаида Ивановна Аляйская, һургагша Наугольных Александра Алексеевна болон бусад нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануudай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаад, улам эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

А. Миронова, Шахтинска посёлково Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Мүрысөөндэ илагша дамжуулгын Улаан туг абаба

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануudай урда тээ загаһа барилгын предприятинуудта дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ба профсоюзуудай областной Совет болбол 1950 оной III кварталда түсэбөө загаһа барилгаар 116,6 процент, загаһанай продукци гаргалгаар 160 процент, консервэ үйлэдбэрилгөөр 164 процент, ажалай бүтээсые дээшэлүүлгээр 133,5 процент дүүргэһэн Хойто-Байгалай аймагай Доодо-Ангарай загаһанай комбинадые (директорынь нүхэр Константинов, заводой профсоюзна комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Прутова) энэ мүрысөөндэ илаба гэжэ тоолоод, БМАССР-эй Совминэй ба облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан тугые барюулха гэжэ тогтообо.

Мүн энэ оной гурбадахи кварталайнгаа түсэбые загаһа барилгаар 119 процент, загаһанай продукциие гаргалгаар 135 процент, ажалай бүтээсые дээшэлүүлгээр 71 процент дүүргэһэн Галуута-Нуурай загаһанай заводой (директорынь нүхэр Остапенко, заводой профсоюзна комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Русин) ба гурбадахи кварталайнгаа түсэбые загаһа барилгаар 117 процент, загаһанай продукци гаргалгаар 96,5 процент, ажалай бүтээсые дээшэлүүлгээр 107,1 процент дүүргэһэн Байкало-Кударын аймагай Дубининска загаһанай заводой (директорынь нүхэр Якушев, заводой профсоюзай комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Выдрин) коллективүүдые һайнаар хүдэлмэрилөө гэжэ тэмдэглээ.

5 үдэрөөр урид

Һунгалтануudай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон Бурмонторгын район-хоорондын отделениин коллектив эд бараанай эрьесын ноябрь һарын түсэбые 5 хоногоор урид дүүргэбэ.

Туйлаһан амжалтаараа омогорхон, тус коллектив һунгалтануudай үдэр—декабриин 17 хүртэр жэлэйнгээ түсэб дүүргэхэ уялга абаба.

И. Гроссман.

БОЛЬШЕВИЗМЫН ИДЕОЛОГИЧЕСКА ҮНДЭҺЭ ҺУУРИНУУД ТУХАЙ ГЕНИАЛЬНА ЗОХЁОЛ

«Партийна арсалдаанууд тухай тобшохоноор» гэһэн нүхэр Сталинай зохёол хадаа большевистскэ партиин идеологическа үндэһэ һуури байгуулхын түлөө тэмсэлэй гайхамшагта документ мүн.

Нүхэр Сталин энэ зохёолоо 1905 оной революциин үедэ бэшэһэн байгаа. Энэ революци хадаа нүхэр Сталинай хэлэһэнэй ёһоор, пролетарска революциин эхин боложо үгэхэ байһан юм. Хаанта засагые унагаалгада, удаань капитализмые унагаалгада арад олонитые хүтэлжэ шадаха пролетариадай дайшалхы, революционно парти эгээн энэ үедэ шухала хэрэгтэй байгаа. Шэнэ түхэлэй тиимэ партиие байгуулхын түлөө Ленин—Сталин эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсээ һэн.

«Партийна арсалдаанууд тухай тобшохоноор» гэһэн нүхэр Сталинай зохёолой хэблэлһээ гараха үедэ большевигүүд ба меньшевигүүд хоёрой хоорондо, эмхидхэлэй асуудалнуудһаа гадна, мүн партиин стратеги ба тактикын гол асуудалнуудаар эбсэшэгүй арсалдаануух бии байгаа һэн. Меньшевигүүд болбол ородой «экономизмые» халан абагшад, уласхоорондын оппортунизмын отрядуудай нэгэн байгаа. Тэдэнэр ангиин тэмсэл тухай марксизмын һургаалые буруушаадаг, революцида пролетариадай гегемони тухай ленинскэ идеядэ эсэргүүсэдэг, хүдэлмэришэдэй хүдэлөөндэ эмхидхэлэй задагай байдалые, идеологическа хвостизмые ба өөрөө бүтэхэ ябадалда найдалые номнодог байгаа. Меньшевигүүд революцие хумиараха, таһалдуулха хараа шугам баримталһан байна.

Хүдэлмэришэдэй хүдэлөөнэй зүндөө үүдэхэ ябадалда һүгэдэдэг ба социалистическэ мэдэрэлэй үүргые багадхадаг оппортунизмын идейнэ уг үндэһые 1902 ондо В. И. Ленин «Юу хэхэб?» гэжэ зохёолоороо узууртань хүрэтэр элишэлэн сохиһон байха юм. Ленин болбол революционно теориин ба социалистическэ мэдэрэлэй удхашанарые үргэһэн, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй хүтэлбэрилхы хүсэн болоһон партиин үүргые үргэһэн ба марксистска парти болбол хүдэлмэришэнэй хүдэлөөниие социализмтай нэгэдүүлгэ мүн гэһэн марксистска үндэһэн баримталгые гайхамшагтайгаар үндэһэлэн тодорхойлһон байха юм. «Юу хэхэб?» гэһэн ном соогоо В. И. Ленин марксистска партиин идеологическа үндэһэ һуринуудые гениальнаар зохёоһон байна.

* * *

Большевигүүдтэ эсэргүү тэмсэлдээ хүсэгүйдэхэдээ грузинска меньшевигүүд элдэб худал хуурмаг зүйлнүүдые хэрэглэжэ, Ленинэй «Юу хэхэб» гэһэн зохёолой агууехэ идеянүүдые һуларуулха гэжэ оролдоо һэн.

Нүхэр Сталин «Партийна арсалдаанууд тухай тобшохоноор» гэһэн зохёол дотороо большевистскэ партиин идеологическа үндэһэ һуринуудые гайхамшагтайгаар хамгаалһан ба үндэһэлэн тодорхойлһон байна. Нүхэр Сталинай энэ зохёол В. И. Ленинэй «Юу хэхэб» гэһэн номтой сэхэ холбоотой. Тус зохёол соогоо нүхэр Сталин хадаа ленинскэ сэсэн идеянүүдые эрид эршалан хамгаалһан ба хүгжөөһэн байна. Нүхэр Сталин тус зохёол дотороо, мүн тэрэшэлэн «Кутаисиһаа бэшэгүүд» болон «Социал-демократуудта харюу» гэһэн статья дотороо меньшевигүүдтэ эрид шууд сохилто хэһэн, зүндөө үүдэлгын оппортунистическэ теориие элишэлһэн, иигэжэ бүхы улаасхоорондын оппортунизмда шанга сохилто хэһэн байна.

* * *

Нүхэр Сталин хүдэлмэришэдэй зүндөө үүдэһэн хүдэлөөн ба социалистическэ мэдэрэлэй илгаа тухай марксистско-ленинскэ заабариие бүхы талаарнь тодорхойлһон ба хүгжөөһэн, социалистическэ мэдэрэлэй, түрүү революционно теориин, пролетариадай партиин хүтэлбэрилхы үүргын туйлай ехэ удхашанарые харуулһан байна.

Социалистическэ мэдэрэлэй агууехэ үүргые тодорхойлхо зуураа, нүхэр Сталин «Партийна арсалдаанууд тухай тобшохоноор» гэһэн зохёол дотороо капиталистическэ обществын ангиин структурын ямар байһые харуулна, энээнтэй дашарамдуулан, капиталистическэ обществын хоёр антагонистическэ, дайсан харша ангинуудай—буржуази ба пролетариадай—байһандал, капитализмын үедэ имагтал хоёр идеологи: буржуазна ба социалистическэ идеологи байжа болохо юм гэжэ Сталин бэшэнэ. Хүдэлмэришэн анги общество ссо тусхай байдалтай байһан ушарһаа социализм тээшэ эрмэлзьдэг, социалистическэ теориие бэлээр ойлгодог юм гэжэ нүхэр Сталин саашань заана. Зүгөөр, социалистическэ идеологиһоо һураг үй түрүүн бии боложо, үргэнөөр дэлгэрһэн буржуазна идеологи хадаа хүдэлмэришэн ангиин энэ хүсэлдэнь һаад тойбо хэдэг байха юм. Иимэ эрхэ байдалда зүндөө үүдэлгын урда ямаршье һүгэдэлгэ, научна социализмын (социалистическэ мэдэрэлэй) үүргые зааханшье багадхалга хадаа хүдэлмэришэн ангида буржуазин нүлөөе ба тэрэнэй идеологиие заатагүй шангадхаха байна.

Обществын хүгжэлтэдэ революционно түрүү теориин ба түрүү идеянүүдэй үүргые буруушаахан экономистнуудые ба меньшевигүүдые нүхэр Сталин хайра гамгүйгөөр элишэлэн сохиһон ба обществын материальна условинуудай үндэһэ һуури дээрэ бии болоһон түрүү идеянүүд айхабтар ехэ эмхидхэхы ба шэнэдхэн байгуулхы, эдэбхитэй үүргэ эзэлдэг гэжэ заана.

Хүдэлмэришэнэй хүдэлөөниие социализмтай нэгэдүүлхэ гэһэн ленинскэ идеяе хамгаалха зуураа, нүхэр Сталин иигэжэ бэшэнэ:

«Хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнгүй научна социализм гэдэг юуб? — хэрэглэгдэнгүй орхигдоһон компас гэшэ, тэрэ хадаа эрхэбшэ жэбэрхэ, тиихэдэнь тэрэниие хаяха ушартай бологдохо байна.

Социализмгүй хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн гэдэг юуб?—компасгүй корабль гэшэ, тэрэ хадаа ондоо эрьедэ ошожо аяндаа тогтохо болобошье, хэрбээ компастой һаа, нилээд түргэнөөр эрьедэ хүрэхэ ба аюулнуудтай үсөөн ушарха байгаа.

Энэ хоёрые нэгэдүүлээ хадаа таанар эрхим корабльтай болохот, тиигээд тэрэтнай нүгөө эрье тээшэ сэхэ шуумайн ошохо ба пристаньдэ бүтэн бүрин хүрэхэ байна.

Хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе социализмтай нэгэдүүлээ хадаа таанар энээниие социал-демократическа хүдэлөөн болгохот, тэрэтнай «зол заята газар тээшэ сэхэ замаар зорин дабшаха байна» (Зохёолнууд, том I, нюур 102—103).

Большевистскэ партяар толгойлуулһан Российска хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй түүхэ хадаа хүдэлмэришэнэй хүдэлөөниие социализмтай нэгэдүүлһэнэй, «зол заята газартаа» шууд сэхэ замаар ерэлгын, тусхайлбал, төөрингүйгөөр, гасалангүйгөөр гол зорилгоо хүрэһэнэй үльгэр жэшээ мүн болоно. Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин илалта хадаа социализмые хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнтэй нэгэдүүлһэнэй аша үрэ мүн.

* * *

Гэбэшье, идеянүүдэй үүргые нэгэ талаарнь абажа хэтэрхы ехэдэ тоолодог ябадалые буруушаахаа зуураа, нүхэр Сталин болбол хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй хүгжэлтэдэ обществын ажабайдалай материальна условинуудай эзэлхэ үүргые мартаха ябадал буруушаан һэргылүүлһэн байна. Гансахан лэ идеалистнууд социализм — хамагһаа үлүү, тиихэдэ хүдэлмэришэнэй хүдэлөөн — юуншье бэшэ гэжэ баталан хэлэдэг байха юм гэжэ нүхэр Сталин тэмдэглэнэ.

Экономическа хүгжэлтэ хадаа «хэзээдэ нэгэ, удаан сагай үнгэрһэн хойно, хүдэлмэришэн ангиие социальна революцида зайлашагүй хүргэхэ ба тиимэ болохолоороо, тэрээниие буржуазна идеологитой алибаа холбоогоо таһалхыень баадхаха байна. Зүгөөр, энэ зам тон удаан ба түбэгтэй байха» гэжэ нүхэр Сталин заана. (Зохёолнууд, том I, нюур 105).

* * *

Социализмые хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнтэй нэгэдүүлгэ юуб гэхэдэ, газааһаань социалистическэ мэдэрэлые хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ нэбтэрүүлхэ гү, али оруулха гэһэн удхатай, ушарынь, Ленин, Сталинай заанай ёһоор, хүдэлмэришэн анги имагтал өөрынгөө хүсөөр һаа ганса хан лэ тредьюнионистска мэдэрэлые зохёожо шадаха юм, тусхайлбал, союзууд болон нэгэдэлгэ, ганса хан лэ үдэр бүриингөө материальна хэрэглэмжэнүүдые хангахын түлөө эзэдкапиталистнуудта эсэргүү тэмсэл ябуулха шухала гэһэн этигэл бии болгожо шадаха юм. Тиихэдэ социалистическэ идеологи болбол зүндөө үүдэһэн хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнһөө гарадаггүй, харин хүдэлмэришэн ангиин зэргэдэ газааһаань асарагдан оруулагдадаг.

Ленин — Сталинай заанай ёһоор, научна социализм зохёохын тулада наукые толгойлон байха, научна эрдэмээр зэбсэгжэнхэй байха, общественнэ болон экономическа хүгжэлтын хуули ёһонуудые гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ шадаха хэрэгтэй. Тиихэдэ капиталистическэ мүлжэлгэ доро дарагдаһан хүдэлмэришэн анги хадаа капитализмын эрхэ байдалда наукые толгойлжо шадахагүй юм. Социализмын һургаал хадаа баян ангинуудай эрдэмтэ түлөөлэгшэдэй, интеллигенциин зохёоһон философско, историческа, экономическа теоринуудһаа абтажа, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнтэй таһаршагүй холбоотойгоор урган гараа юм гэжэ Ленин, Сталин заанад.

Ленин — Сталинай заанай ёһоор, энэ хадаа научна социализмын теори зохёолгодо хүдэлмэришэд хабаадаагүй гэһэн удхатай бэшэ. Хэдышье хүндэ байдалда байгаа һаа хүдэлмэришэн анги болбол капитализмын үедэ өөһэдынгөө дундаһаа социализмын теоретигүүдые дэбжүүлдэг байна.

* * *

Гэбэшье, интеллигенциин түрүү түлөөлэгшэдөөр наукаһаа зохёогдоһон социализм хадаа «...ямаршье научна үндэһэ һууритай байгаа һаа, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнгүйгөөр хооһон үгэ боложо, өөрынгөө удхашанарые гээхэ байна»,— гэжэ нүхэр Сталин бэшэнэ. Тиимэһээ научна социализм болбол хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй харанхыда төөрихэгүйн тулада тэрээнтэй нэгэдүүлэгдэхэ ёһотой.

Зүндөө үүдэһэн хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ социалистическэ мэдэрэл, социалистическэ һургаал социал-демократяар нэбтэрүүлэгдэнэ. Социал-демократи, тусхайлбал, пролетариадай революционно парти хадаа хүдэлмэришэдэй хүдэлөөндэ зүб замые, хэтын уг зорилгые, политическэ зорилгонуудые заажа үгэдэг, имагтал тэрэ парти социализмые хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнтэй нэгэдүүлдэг, зүндөө үүдэһэн хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ социал-демократическа шэнжэ олгодог байха юм. Гансахан лэ энэ ушарта хүдэлмэришэдэй хүдэлөөн хурдан түргэнөөр дабшажа, социалистическэ байгуулалта тээшэ зүб замаар ошохо байна.

Ленин, Сталин дайшалхы, революционно партиие—пролетариадай диктатурын илалтын түлөө, социализмын түлөө тэмсэлдэ хүдэлмэришэн ангиие толгойлжо шадаха социалистическэ революциин партиие байгуулхын түлөө сусаршагүй тэмсэһэн юм.

И. В. Сталинай «Партийна арсалдаанууд тухай тобшохоноор» гэһэн гениальна зохёолынь, мүн тэрэ үедэ бэшэһэн бусадшье зохёолнууд хадаа меньшевигүүдые үй бута сохихо ябадалдань манай партида сэгнэшэгүй ехэ туһа болоһон, хамагые илагша марксизм-ленинизмын идеянүүдые шудалха ба пролетариадай диктатурын түлөө, социализмын түлөө тэмсэлдэ түүхэтэ илалта туйлаха ябадалдань пролетариадта туһалһан байна.

И. В. Сталинай «Партийна арсалдаанууд тухай тобшохоноор» гэһэн зохёол хадаа большевизмын идеологическа үндэһэ һууринууд тухай гениальна зохёол мүн.

* * *

Социализмһаа коммунизмда дамжан оролгын эрхэ байдалда, коммунистическэ байгуулалтын амжалтануу д советскэ хүнүүдэй социалистическэ мэдэрэлһээ дулдыдажа байһан үедэ И. В. Сталинай «Партийна арсалдаанууд тухай тобшохоноор» гэһэн зохёол тон ехэ удхашанартай. И. В. Сталинай тус зохёол болбол буржуазна идеологидо эсэргүү тэмсэлдэ, манай советскэ социалистическэ идеологиин арюун сэбэр байхын түлөө тэмсэлдэ эбсэшэгүй шанга байха, большевистскэ ёһоор хандаха ябадалда һургана.

И. В. Сталинай «Партийна арсалдаанууд тухай тобшохоноор» гэһэн зохёол болбол хилын саадахи коммунистическэ ба хүдэлмэришэдэй партинуудай өөһэдынгөө кадрнуудые идейно-теоретическэ талаарнь хүмүүжүүлхэ ябадалдань тон ехэ туһа хүргэнэ.

Марксистска ухаан бодолой гайхамшагта зохёол болоһон И. В. Сталинай «Партийна арсалдаанууд тухай тобшохоноор» гэһэн номые гүнзэгыгөөр шудалалга ба тэрэнэй түгэлдэр удхые мэдэлгэ хадаа ямаршье хүдэлмэрилэгшын политическэ хэмжээе болон марксистско-ленинскэ мэдэрэлые улам дээшэнь үргэхэ, манай Эхэ ороной аша туһада хэжэ байһан практическа ажал-ябуулгыень улам үрэ ехэтэй болгохо байна.

П. Бартанов.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадууд

☆ ☆ ☆

СОМСОВЕДЭЙ ТУРУУЛЭГШЭ

Ашангын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд нүхэр Баяновые һунгуулиин № 1 Булганска округһоо ажалшадай депутадуудай Хориин аймагай Советдэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ.

Нүхэр Баянов 1934 ондо счетоводуудай курса дүүргэзд, «Улаан Малчин» удаань «Скотовод» колхозуудай счетоводоор хүдэлмэрилһэн байна. 1938 онһоо эхилжэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшээр хүдэлмэрилһэн байна. Нүхэр Баянов 1941 онһоо 1946 он хүрэтэр армиин зэргэдэ алба хээ.

Тэрэ хадаа армиһаа табигдажа ерэһэнһээ хойшо мүнөө хүрэтэр Ашангын сомоной Советдэй гүйсэдкомой түрүүлэгшээр хүдэлмэрилжэ байдаг. Энэ үе соогоо нүхэр Баянов шадабаритай, үнэн сэхэ хүдэлмэрилэгшэ байһанаа бодото ажалаараа харуулаа. Республикын сомоной Советүүдэй социалистическэ мүрысөөндэ Ашангын сомоной Совет бүхы показательнуудаараа 6 дахин илажа гараһан байха юм. Сомоной Советдэй эмхидхэлэй-ниитын хүдэлмэриие эрхимээр табиһанай түлөө нүхэр Баянов БМАССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар хоёр дахин шагнагданхай.

Нүхэр Баянов хадаа бүхы хүсэ шадалаа коммунизмын илалтын хэрэгтэ зорюулдаг, арад зоной аша туһын тулада бүхы хүсэл оролдолгоёо гаргадаг байна. Тэрэ хадаа хүнүүдтэ ба ажалшадай эрилтэнүүдтэ анхарал ехэтэйгээр хандадаг. Үнэн сэхэ, оролдосотой ба эсэшэ сусашагүй ажал хүдэлмэреэрээ сомоной болон мүн аймагай ажалшадай дунда нүхэр Баянов туйлай ехэ хүндэтэй болонхой.

Һунгуулиин № 1 Булганска округой Һунгагшад бурят-монгол арадай үнэн хүбүүн, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидат нүхэр Абармит Бадмаевич Баяновай түлөө голосуудаа баяртайгаар үгэхэ байна.

ЭРХИМ МЕХАНИК

Кыренэй МТС-эй коллектив Цырен Шагжеевич Баторовые ажалшадай депутадуудай Түнхэнэй аймагай Советдэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ.

Нүхэр Баторов 1944 ондо трактористын мэргэжэл шудалаад, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ эхилээ һэн.

Шадабаритай, үүсхэл ехэтэй Цырен Шагжиевич механигуудые бэлэдхэдэг Сэлэнгын һургуулида эльгээгдэжэ, тэрэнээ амжалтатайгаар дүүргээ. Тиигээд механигаар, хуряалгын үедэ комбайнераар хүдэлмэрилхэ зуураа, комсомолец Баторов ажалай үндэр бүтээсын жэшээ харуулдаг болоо һэн. Тэрэ хадаа үдэрэйнгөө нормые хоёргуй ба дахин үлүүлэн дүүргэдэг, түлишын горьтойхон алмалта хэдэг байха юм.

Ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, нүхэр Баторов коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болонхой.

ХОНИШОН—НОВАТОР

Кабанскын кулагуудай батрачка боложо, үлэсхэлэн гашуудалаар дарагдажа ябаһан Марфа Абросимовна Шайдурова Агууехэ Октябрьска революциин ашаар зол жаргалаа оложо, һаруул һайхан ажабайдалай үргэн зам тэрээндэ нээгдээ һэн. М. Шайдурова 1931 ондо колхоздо ороо һэн. Тэрэ хадаа колхозоо хүгжөөлсэхын тула үнэн сэхээр, шэн зоригтойгоор ажаллаһан ба ажаллажашье байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай хүшэр хүндэ үедэ Марфа Абросимовна колхозой хонидые адуулаа. Бузар дайсадые бута сохилгодо өөрынгөө оруулалтые хэхэ зорилготойгоор энэ нүхэр ниитын малые ашаг шэмэ һайнтайгаар олошоруулхын түлөө бүхы һаналаа табин ажаллаа. Тэрэ үедэ колхозой хонидой тоо арайхан арбаад байгаа һаа, мүнөө 500 гаран болоо.

Марфа Абросимовна малай түл абалгые жэлһээ жэлдэ олошоруулна. 1948 ондо 100 хониноо 113 хурьга абаа һаа, 1949 ондо 124 абаа, энэ жэлдэ үшөө олые абаха байна.

Нүхэр М. Шайдурова новатор юм. Мал үсхэбэрилхэ мичуринска методые хэрэглэн, жэлдээ хоёр ба дээшээшье хурьгалдаг тусхай бүлэг хонидые үсхэбэрилнэ.

Стахановска ажалай түлөө Марфа Абросимовна БМАССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагданхай. Мүн жэл бүри нэмэлтэ түлбэри абадаг.

Эхэ орондоо үнэн сэхэ басаган нүхэр Шайдуровагаа Кабанскын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд аймсоведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ.

АЖАЛДАА АЛДАРШАҺАН ЭХЭНЭР

Тарбагатайн аймагай «Искрай» колхозой колхознигууд һунгалтын урда тээхи суглаанда сугларжа, Надейнскэ сельсоведэй депутадта кандидадаар өөрынгөө эрхим ба-

саган, РСФСР-эй Верховно Советдэй депутат Степанида Михеевна Зайцевае баяртайгаар нэрлэбэ. Нүхэр Зайцева ажалаараа алдаршаһан эхэнэр. 1938 онһоо 1942 он бүлотор МТФ-дэ һаалишаар ба ахалагша һаалишаар хүдэлмэрилөө. Тиихэ зуураа, өөрөө 12 үнеэ даажа, жэл бүри түлнүүдыень хоролтогүйгөөр абадаг, үнеэн бүриһөө 800 үлүүтэй литр һу һаадаг байһан юм. Эрхим ажалайнгаа түлөө 1943 ондо МТФ-е даагшаар дэбжүүлэгдэ һэн. Тэрээнһээ хойшо нүхэр Зайцевагай дааһан МТФ үхэрнүүдэй тоо толгойе олошоруулха түсэбтэй жэл бүри үлүүлэн дүүргэжэ байна. Байгша онойнгоо түсэбые 107 процент дүүргэнхэй. Тиихэдэ һу тушаалгаар гүрэнтэйгөө хододоо болзорһоо урид тоосодог. Мүнөө жэлдэ малынь үбһэ тэжээлээр дулаан байраар бүрин хангагданхай. Тэжээл гаргашалгатай эхилдуулан, малайнгаа үбэлэй адуулые зүбөөр эмхидхээ.

РСФСР-эй Верховно Советдэй депутат нүхэр Зайцева нютагайнгаа ажалшадта элдэб асуудалнуудаар туһаламжа үзүүлдэг, зүбшэлнүүдые үгэдэг байна.

Ажалдаа шалгарһан юрын соо мейскэ эхэнэр Степанида Михеевна 1947 ондо РСФСР-эй Верховно Советдэй депутадаар һунгагдаһан байна.

Гадна, нүхэр Зайцева эрхим агитатор, ниитын эдэбхитэ хүдэлмэрилэгшэ юм. Һунгалтануудтухай Дүрим, «Советскэ байгуулалта» ба бусад темэнүүдээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө. Ажалшаэхэнэр Степанида Зайцева нютагайхидайнгаа этигэл найдабариие харюулан, сельскэ Советые хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ үгэхэ байна.

РЕСПУБЛИКЫН СУУТА КОМБАЙНЕР

Селендумын МТС-эй суута комбайнер Михаил Иванович Ковалевский Сэлэнгын аймагай Советдэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэбэ. Нүхэр Ковалевский шэн зоригто ажалаараа арад зоной эды ехэ этигэл найдабарида хүртөө.

Михаил Иванович Ковалевский хадаа трактористаар ба комбайнераар арбан табан жэл соо хүдэлмэрилжэ байна. Энэ үе соо тэрэ болбол социалистическэ хүдөө ажахые хүгжөөлсэхын, колхозуудай ажалые механизацилалсахын тулада бүхы шадабаряа ба хүсэеэ гарган хүдэлмэрилөө. Михаил Иванович үндэр баян ургаса хуряахын түлөө трактор машинануудые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха үүсхэл гаргажа, республикын трактористнуудай ба комбайнернуудай социалистическэ мүрысөө нэгэнтэ бэшэ үүсхэһэн байха юм. Стахановска хүдэлмэрингөө ашаар нүхэр Ковалевский жэл бүхэндэ тракторнууд ба комбайнова хүдэлмэриин түсэбые үлүүлэн дүүргэнэ.

Шэн зоригто ажалайнгаа түлөө Ковалевский үшөө 1939 ондо Бүхсоюзна хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадажа, Главвыставкомоор мүнгэн бага медаляар шагнагдаа һэн.

Дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ нүхэр Ковалевский бүри үүсхэлтэйгээр, бүри ехэ ашагтайгаар хүдэлмэрилжэ байна. Нүхэр Ковалевскиин габьята ажалые манай правительство үндэрөөр сэгнээ. Мүнөө «Хүндэлэлэй тэмдэг» орден Михаил Ивановичын үбсүүн дээрэ ялаһан. Михаил Иванович Ковалевский хадаа БМАССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар 4 удаа шагнагдаһан байна.

Михаил Иванович Ковалевский болбол Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бэхижүүлэлсэхын түлөө үнэн зүрхэнһөө ажаллана. Тэрэ хадаа гүрэнэй засагай органдо нютагайн арадай эрхим түлөөлэгшэ боложо, һунгагшадай этигэл найдабариие дүүрэнээр харюулжа шадаха байна.

Нүхэд һунгагшад! Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидат нүхэр М. И. Ковалевскиин түлөө нэгэн хүн шэнгеэр голосуудаа үгээ!

Г. Бадмаев.

АЖАЛШАДАЙ ЭЛҮҮРЫЕ САХИГША

Эрдэм мэргэжэлээрээ ба үнэн сэхэ ажалаараа Яруунын аймагай медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда суурхаһан залуу врач Нина Ивановна Быстрова аймагай Советдэй депутадта кандидадаар Эгэтын сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдээр дэбжүүлэгдэһэн байна.

Нина Ивановна 1948 ондо 23 наһатайдаа Иваново городой гүрэнэй медицинскэ институт дүүргэжэ, дээдэ эрдэмтэй врач боложо гараһан байха юм. Нүхэр Быстрова Яруунын аймагай Поперечныйн участково больницые даагшаар ба врачаар хүдэлмэрилхэ зуураа, арад зоной дунда хүндэтэй болоһон, хүдэлмэриин баян дүй дүршэл олоһон байна. Энэ больница өөрынгөө участогай зонһоо гадна, ондоо участогай колхозуудай дүтэ шадарай гүүртэ, фермэ, бригадануудтэ дээрэ медико-санитарна хүдэлмэри һайнаар ябуулдаг юм.

Нүхэр Быстрова өөрынгөө тушаалай уялганаудта ехэ оролдосотойгоор ба арад зондо энхэрэлтэй дулаанаар хандадаг, тэдэнэй эрилтэнүүдые эрхимээр дүүргэдэг байна. Хүнүүдтэ медицинскэ туһаламжа үзүүлхэ хэрэгтэй болбол Нина Ивановна холо ойро гэнгүй, үдэр һүни хамаагүй ошожо туһалдаг, шухала хэмжээ абадаг. Гадна, Нина Ивановна болбол арад зоной дунда санитарно-гигиенэрэлэй хүдэлмэри хододоо ябуулдаг, лекциүүд ба элидхэлнүүдые уншадаг юм.

Иигэжэ нүхэр Быстрова өөрынгөө үүсхэл ехэтэй, оролдосотой һайн хүдэлмэреэр Яруунын аймагай ажалшадай дунда алдаршаһан ба тэдэнэрэй найдабарида хүртэһэн байна.

Нина Ивановна советскэ засагай жэлнүүдтэ хүмүүжэһэн, Ленин — Сталинай партиин хэрэгэй түлөө үнэн сэхээр оролдодог партийнабэшэ эдэбхитэй ба шударгуу врач мүн.

Е. Цыдыпов.

Адуу малаа һайнаар үбэлжүүлхэбди

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүү малшад хөөрэнэ

☆ ☆

Сэлэнгын аймагай Юрөөгэй сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз ашаг шэмэтэ мал үсхэбэрилхэ 1950 оной гүрэнэй түсэбые дүүргээ Мүнөө тус колхоздо малай үбэлжэлгэ эмхитэйгээр ябажа байна. Үбэлэй үедэ адуу малай харууһалга, адуулга ба эдеэлүүлгые хайшан гэжэ эмхидхэдэг тухайгаа, өөһэдынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай тус колхозой түрүү малшад хөөрэнэ.

Малай үбэлэй адуулгые зүбөөр эмхидхэхын түлөө

Колхознай ашаг шэмэтэ мал үсхэбэрилхэ 1950 онойнгоо түсэбые дүүргэжэ, нилээд амжалта туйлаба. Тиигэбэшье, амжалтаараа һанаагаа амараагүйбди Мүнөө малажал хүгжөөлгын эгээл харюусалгатай үе—малай үбэлжэлгын үе ябажа байна. Үбэлжэлгые жэшээтээр үнгэргэхэ гээшэ манай бүхы колхознигуудай нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Энэ жэлэй малай үбэлжэлгэ үнгэргэшэ жэлэйхиһээ эмхитэйгээр ябажа байна. Мүнөө жэлдэ малай байрануud һайнаар дулаалагдаа, малай 8 шэнэ байрануud, тугалай 14 простой байрануud баригдаа һэн. Адуу малаа зоотехническэ заабариин ёһоор гүүртэлээбди. Һаамхай үнеэдэй гүүртэ 60—70—80 толгойһоо, һубай малай гүүртэ—100—130 толгойһоо, *хонидой отара—500 толгойһоо* бүридүүлэгдээ. Гүүртэлхэдээ малай эрэ эмын, наһанай ба үүлтэрэй илгаа, мүн шадалынь хараада абтаһан байна. Мүнөө жэлэй түлүүдые үбэлэй хүйтэндэ адуулганда гаргангүй, үбһэ тэжээл эдюулжэ байнабди.

Племенной ба туранхай малһаа бэшэнииньехэнхидээ үбэлэй адуулганда ябадаг. Тиимэһээ үбэлэй бэлшээриие зүбөөр эмхидхэхэ гээшэ угаа ехэ удхашанартай. Эндэб *малай бэлшэхэдэ* таарамжатай газарнуud гүүртэ, отара, адуун һүрэг бүхэндэ актаар тушаагдажа, хубаарилан үгтөө һэн. Жэшээнь, хада хаялга газарые хониндо, гол газарые—адуунда гэхэ мэтээр хубаагдаа. Бэлшээриин газарые тушаажа абаад, гүүртэ бүхэн тэрэнээ түсэбэй ёһоор ээлжэлүүлэн хэрэглэжэ байна.

Олон жэлдэ хүдэлмэрилжэ, дүй дүршэл ехэтэй болоһон малшадые үбэлэй үедэ мал адуулха хүдэлмэридэ табиһан байнабди. Тэдэнэр болбол бэлшээриие зүбөөр хэрэглэжэ шададаг, малнуудаа хододоо һайн шадалтайгаар ондо оруулдаг байна. Жэшээнь, адуушад Санжиев ба Жапов гэгшэд жэлһээ жэлдэ адуугаа һайнаар ондо оруулдаг, түлнүүдыень нэгэшье хоролтогүйгөөр абадаг юм. Хонишон Цыренжит Ванчикова мүн һайн показательнуудые туйлана. Үнгэрэгшэ жэлдэ хонидойнгоо үбэлэй адуулгые шадабаритайгаар эмхидхэһэнэй ашаар бүхы хонидоо бүрин бүтэнөөр ондо оруулаад, түлнүүдыень хоролтогүйгөөр абаа һэн. Үбэлдөө тураагүй мал һайн түлнүүдые үгэдэг байна.

Тэрэшэлэн үбһэ тэжээл гамтайгаар, тэжээлэй балансын ёһоор гаргашалагдана. Бүхы үбһэ тэжээлнай хэмжэгдээд, фуражирта тушаагдаһан байна. Малажалай фермэнүүд, гүүртэнүүд, отарануud ба точконуud үбһэ тэжээлээ тушаажа абаад, ехэнхиень усадбануудтаа зөөнхэй. Мүн түл абалгын үедэ малдаа эдюулхэ үбһэ тэжээлэй страховой фонд байгуулагдаа. Гадна, малай точконуud буусануудайнгаа дэргэдэ зелёнко тарижа, малдаа нэмэлтэ *тэжээл бэлэдхэдэг болоо.* Малнуудаа кормушкануud, яслинуud соохоо эдеэлүүлдэгбди. Малдаа наһанайнь зэргээр үдэр бүри 15—40 грамм минеральна тэжээл үгэнэбди.

Манай колхоз гол түлэб малажал эрхилнэ. Тиимэһээ колхозой правлени малажалдаа нилээд ехэ анхарал хандуулдаг. Малшадай культурно-ажабайдалай условиие һайжаруулхын түлөө бага бэшэ оролдонобди. Малажал дээрэ 330 колхознигуud хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй байха гэрнүүд жэл бүри заһабарилагдажа, дулаалагдажа ба шэнээр баригдажа байдаг. Мүнөө жэлдэ 17 гэрнүүд шэнээр баригдаа. Малшадаа үбэлэй дулаан хубсаһаар хүсэд хангаабди. Гадна, һаамхай үнеэдэй гүүртэ бүхэндэ банинуud ба улаан булангуud бии. Эгээн холын хоёр гүүртэнүүдтэ радиоприёмнигуud тогтоогдоо. Үшөө арбан гүүртэнүүдтэ тодхогдохо юм. Малай үбэлжэлгын точконуудаар агитаторнуud ябажа, малшадта газетэнүүдэй һонинуудые уншажа үгэдэг ба хөөрэлдөө хэдэг байна.

Энэ жэлэй малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө бүхы шадабари оролдолгоёо гаргажа байнабди.

Д. Мункожапов, правлениин түрүүлэгшые малажалай талаарнь орлогшо.

Племенной мал харууһалгаар минии дүршэл

Симментальска үүлтэрэй үхэрые манай колхоз үнинэй үсхэбэрилжэ эхилһэн байна. Иимэ үүлтэрэй малай харууһалга үлэмжэ һайнаар габигдаха ёһотой.

Фермэмнай хоёр гүүртэтэй. Эндэ малай типовой байрануud баригданхай юм. Үглөөнэй 5—6 часаа эгээн түрүүн малайнгаа байрые арилгажа дүүргээд, хярмуур щёткоор үнеэдээ сэбэрлэдэгбди. Удаань үнеэдэйнгээ дэлэнгүүдые бүлеэн уһаар угаагаад, һаадагбди. Һүүлээрнь дэлэнгүүдыень эльбэжэ, хоёрдохёо һаадаг байнабди. Хоёрдохёо һаахада эгээл үдхэн һүн гарадаг. Үнеэдые һаахын тула шадабари хэрэгтэй. Һүтэй үнеэдые удаанаар һаахада, үнеэн һүеэ табихаяа болишодог, тиин хойшодоо һүеэ дутуу үгэдэг болошодог байна. Тиимэһээ үнеэдые һаахадаа дэлэнгыень бүхы гараараа адхажа, түргэнөөр һаахые оролдохо хэрэгтэй. Иигэжэ һаахадамни һүниинь ехээр гаража, хүсэд һаагдадаг байна. Удаань, зоотехническэ заабариин ёһоор, эдеэлүүлнэбди. Олон янзын тэжээл, тэрэ тоодо шэмэтэ тэжээл, малдаа үгэдэгби. Жэшээнь, зелёнко, силос, турнепс гэхэ мэтын тэжээлнүүд таһалдалгүй эдюулэгдэдэг. Үбэлэй үедэ 8—10 килограмм үбһэ, 2 килограмм зелёнко, 10 килограмм силос, 5 — 8 килограмм турнепс, 30 грамм дабһа нэгэ үнеэндэ үдэр бүри эдюулдэг байнабди. Малнуудаа уһалха зуураа 2 час соо сэбэр агаарта ябуулдагбди. Иимэ үүлтэрэй үнеэн бүхэнһөө жэл соо 1800 литр һүн һаагдаха нормотой юм. Теэд үнеэдээ һайнаар, зоотехническэ заабариин ёһоор харууһалаад, эдеэлүүлээд байгаа һаа, бүри ехэ һү һаажа болохо юм. Жэшээнь, 1948 ондо үнеэн бүхэнһөө — 2200 литр һү, 1949 ондо —2209 литр ба энэ жэлэй 10 һара соо 2129 литр һү һаагааб. Жэлэй эсэс болотор 2300 литртэ хүргэхэ байнаб.

Түл абалгын харюусалгатай сагай болоходо, һаалишан бүхэн үнеэдэйнгээ түлнүүдые бүрин бүтэнөөр абахын түлөө эсэшэгүйгөөр оролдодог байна. Тугаллахаһаань 5 хоног урид үнеэдые түрэлгын таһагта оруулжа, һайнаар эдеэлүүлдэг, бүлеэн уһа уулгадаг ба саг үргэлжэ эрьежэ байдагбди. Тугалайнгаа хүйһыень хүндөөд, тэрээндэнь иод түрхиһэнэйнгөө һүүлээр сэбэрлээд, сушилкада оруулжа, 3 хоног соо байлгадагбди. Нарай тугалнуудта эхынь уураг час хахад болоод лэ уулгадагбди. Саашань 5 сүүдхын турша соо үдэр бүри 4 дахин эдеэлүүлжэ байлгадаг ба 15 хонуулаад, тугалшанда тушаадаг байнабди.

Гарма Очирова, племенной гүүртын һаалишан, хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ кандидат.

Хонидоо тобир тарганаар үбэлжүүлхэбди

Баруун-Добо гэжэ газарта манай отара үбэлжэжэ байна. Отарадамнай 650 хонид, тэрэ тоодо 480 толгой эхэ хонид бии. Эдэ хонидые бидэ 5 хүнүүд харууһалнабди. Би 1940 онһоо ахалагша хонишоор хүдэлмэрилнэб. Олон жэлэй хүдэлмэриин дүршэл дээрэһээ харахада, ямаршье түрэлэй малай тамир шадал харууһанһаа дулдыдадаг.

Хонидые үбэлэй дулаан байраар хангаха гээшэ айхабтар шухала. Тиимэһээ манай колхоз малай байрануудые жэл бүри һайжаруулхын ба дулаалхын түлөө нилээд анхаралаа табидаг. Энэ жэлдэ манай отара хонидой ба хурьгадай дулаан байрануудтай болонхой. Гадна, үбэл-хабарай харууһалгые һайнаар эмхидхэлгэнээ хони ямаа үсхэбэрилгэ нилээд дулдыдаха юм.

Үбһэ тэжээл, тоног зэбсэг болон бусад хэрэгсэлнүүдые, мүн бэлшээриин газарнуудые даажа абаад, хонидоо намар, үбэл ба хабартаа бэлшээхэ участогууд болгон хубаарилдаг, тэрэнэй ёһоор хэрэглэдэг байнабди. Игаабари, хүнхэр газарай бэлшээриие үбэлэй хүйтэндэ хонидоо бэлшээхээр үлөөдэг, намар ба хабарай үедэ хонидоо хаялга, майла газарта адуулдагбди. Үбэлэй адуулганда ябахадаа, хонид саһа эдеэд, уһалангүй ябадаг юм гэжэ зарим газарта һанадаг. Энэ тон буруу. Үбэлдөө хонидые үдэр бүри заатагүй хоёр дахин уһалха хэрэгтэй. Тиихэдэ хонид турасагүй байдаг. Бидэнэр хонидоо имагта худагай уһаар уһалдаг байнабди. Үглөөгүүр бэлшээридэ гаргахын урда халуулһанай һүүлээр уһалаад, оройшог болотор адуулдаг, үдэһөө хойшо дахин уһалһанайнгаа һүүлээр уһанайнь шэнгэтэр бэлшээгээд, үдэшэлэн дулаан байрадань оруулдагбди. Уһалан сасуу хаахада хонид хайрагдажа, һүниндөө даарадаг. Саһа ехэтэйдэ хүбэрхэй нимгэн сахатай газар бэдэржэ, хонидоо адуулхада һайн байдаг. Ехэнхидээ хада майлын энгэр, шулуутайшаг газар саһа багатай байдаг юм. Гадна, ехэ сахатай үбэл эртын түлгэнүүдые эрье хонидтой ниилүүлээд (арбан түлгэдэ нэгэ эрье хүртэхөөр) адуулхада, түлгэнүүд эрьенүүдые дахаад бэлшэдэг. Эрье хонидой саһа малтажа, хагда гаргахадань, түлгэнүүд хойноһоонь ябаад эдеэлдэг юм.

Жэлэй ямаршье сагта хонидые хохир шэбхэ дээрэнь байлгажа болохогүй. Энээниие хододоо арилгажа байгаагүй һаа, хонидто һалаагай үбшэн хүрэжэ магадгүй. Тиимэһээ бидэнэр хохир шэбхыень ходо хамаад, хонидой байрые сэбэрээр байлганабди. Үбһэ тэжээл гамтайгаар, нормын ёһоор гаргашалдагбди. Мүнөө үбһэеэ газаагаа шэрэжэ асаранхайбди.

Хурьгалха дүтэлхэдэнь эхэ хонидые бүри һайнаар эдеэлүүлдэг байнабди. Түл абалгын үедэ бүхы хүсэ шадалаа, оролдолгоёо гаргадагбди. Заримдаа һүни унтангүй хүдэлхэ саг болодог. Тиигэжэ, жэл бүри түл абалгые һайнаар үнгэргэнэбди. Үнгэрэгшэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 124 хурьгад абтажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлэгдэһэн байна. Нёдондо хонидоо һайнаар хараһанай түлөө манай отарынхид 19 хони нэмэлтэ түлбэри абаа һэн. Мүнөө жэлдэ хониднай һайн шадалтай. Энэ жэлэй үбэлжэлгые бүри һайнаар үнгэргэхын түлөө манай отарынхид үсэд шангаар тэмсэжэ байна.

Цыренжит Ванчикова, ахалагша хонишон.

Зураг дээрэ: Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой племенной МТФ-е даагша, БМАССР-эй Верховно Советэй депутат Долгоржап Эрдынеева, племенной гүүртын һаалишан, хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ кандидат Гарма Очирова.

М. Минеевэй фото.

Адуун һүрэгөө иигэжэ харууһалнабди

Би арбан долоодохи жэлээ адуушаар хүдэлмэрилжэ ябанаб. Анханда Юрөө нютагта «Шэнэ байдал», «Улаан Юрөө» гэжэ колхозууд байдаг һэн. Эдэ хоёр колхозууд нэгэдэжэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз болоходоо хамта 60-аад адуутай байгаа бэлэй. Минии адуушаар хүдэлмэрилжэ эхилхэдэ «Шэнэ байдал» колхоз 30-аад адуутай байгаа һэн.

Адуушаар хүдэлмэрилхэ гээшэ бэлэн ажал бэшэ. Үбэл зунгүй, үдэр һүнигүй, хагсуу шуурганшье, бороо һалхиншье боложо байг — өөрсэгүй, адуугаа ходоодоо манажа, хажууһаань һалангүй ябагдадаг гээшэ. Тиимэһээ адуу хараха дурагүй хүн адуушаар хүдэлмэрилжэ шадахагүй байна. Өөрынгөө ажалда дурагүй, тэрэнээ сэгнэдэггүй байгаа һаа, тиимэ хүн амжалта туйлахагүй. Өөрынгөө ажалые сэгнэжэ, үнэн зүрхэнһөө хүдэлмэрилхэ гээшэ ажалай амжалтын шухала нүхэсэл мүн.

Жэлһээ жэлдэ адуунай түлнүүд хоролтогүйгөөр абтадаг. 1946 он ехэ бэрхэшээлтэй байгаа һэн. Тиигэбэшье, нэгэшье толгойн хоролтогүйгөөр адуугаа ондо оруулһан байгааб. Тэрэ жэлдэ 86 гүүдһээ 77 унага абажа, түлжүүлээб. Үнгэрэгшэ жэлдэ 36 унаган абтаха ёһотой ааб, 39 абтаа. Һайнаар түл абалга ба адуугаа тобир тарганаар үсхэбэрилгэ — харууһанһаа дулдыдадаг.

Адуунай үбэл хабарай харууһалга угаа ехэ харюусалгатай юм. Манай колхозой олонхи адуу мал бэлшээридэ ябажа ондо ороно. Тиимэһээ малай үбэлэй харууһые ехэ шадабаритайгаар эмхидхэхэ шухала. Мүнөө минии гүүртэдэ гамта 130-аад толгой адуун (тэрээн соо даагад) бии. Гүүртэдэ табан дүнүүд хүдэлмэрилнэбди. Эдээнэй нүёрынь адуугаа һүниндөө адуулдаг, нэгэниинь үдэртөө харадаг, нүёрынь үбһэ, һолоомо зөөдэг ба уһалбариин бусад ажал хэдэг байна. Адуунай дулаан байрада холоо байдагшьегүй һаа, тиимэ байра заатагүй хэрэгтэй юм. Манай гүүртэ адуунай простой, дулаан байрай. Үнгэрэгшэ жэлдэ энээниие шэнэдхэн табиһан ба мүнөө жэлдэ дулаалиһан байнабди. Хубита үбһэ хажээлэйнгээ ехэнхиень газаагаа ёонхэйбди. Буусынгаа хажууда табиһан 6 гектар зелёнкоёо хуряажа, газаагаа сомоһон байнабди. Хагсуу шуурганай болоо һаа, адуундаа эдюулхэ страховой фонд байгуулагданхай. Бэлшээриин газар маанарта актаар үгтэдэг. Энээнээ нэгэн доро, бултыень бэшэ, харин түсэбэй ёһоор ээлжэлүүлэн хэрэглэдэг байнабди.

Хүсэд хүйтэрөөгүй намарай үедэ адуугаа таргалуулжа шадаад байхада, үбэлдөө хүсэниинь хүдэлсэгүй байдаг, тобир тарганаар ондо ородог юм. Тиимэһээ бидэнэр таряа хуряалгын һүүлээр адуугаа полинуud дээрэ ба хэнзэ ногоотой газарта адуулдаг байнабди. Үбэлдөө ехэнхидээ гол газарта, мүн таряанай полинуud дээрэ адуулдагбди. Үбэлэй сагта адуун имагта хагда ехэтэй газарта бэлшээгдэдэг байна. Һалхитай хүйтэн үдэрнүүдтэ үбэргү, али нэмэри дулаан газарта адуулагдана. Үбэлэй хүйтэндэ үглөө бүри адуугаа үбһөөр халуулаад, уһалаад, адуулжа гарадагбди. Үдэшэлэн, наранай орохо үедэ нормын ёһоор дахин халуулаад, һүниин манаанда гаргадагбди.

Туранхай даагад ба түрэхэ болоһон гүүд байрын харууһалгада табигдажа, үбһэ тэжээл эдижэ эхилдэг. Иигээд шанга хүйтэнэй болоходо адуугаа үдэшэ үглөөнь халуулжа эхилхэмнай. Түрэхэ гүүдэй тэжээлэй нормо дээшэлүүлэгдэнхэй. Үбһэ тэжээл адуундаа кормушка ба ясли соохоо эдюулдэгбди.

Хабар боложо эхилхэдэ адуугаа игаабари газарта бэлшээдэгбди. Түрэхэ гүүдэй унагалха сагайнь дүтэлхэдэ нэмэлтэ тэжээл ехээр үгэдэг ба үдэр бүхэндэ ажаглан хаража ябадагбди. Март һара соо даагадые илгажа, тусгаар ондоо гүүртэ болгодогбди. Апрель — тон харюусалгатай үе, түл абалгын үе мүн. Түрэлгынь үедэ, хабартаа гүүдтэ зелёнко үгэлсэлгэтэйгөөр тэдэниие һайтар эдеэлүүлдэгбди. Игэжэ, олон жэлдэ артелиин адуун һүрэгые хаража ябахадаа, харууһыень жэлһээ жэлдэ һайжаруулхын тулада оролдоноб. Арба гаран жэл соо нилээд олон толгой адуу үсхэбэрилжэ, колхоздоо үгөөб. Мүн олон морид Советскэ Армида үгтэһэн байна. Мүнөө 64 наһатай болобошье, энээнһээ хойшо үшөө олон толгой адуу үсхэбэрилхэ зорилготойб.

Даши Жапов, гүүртые даагша,
Республикын эрхим адуушан.

Кютагай үүлтэрэй үнеэнһээ 1400 литр һу һаахаб

Малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэлгэ ба малай ашаг шэмые дээшэлүүлгэ хадаа малай харууһанһаа ехэнхидээ дулдыдадаг байна. 16 жэлэй турша соо һаалишаар ажаллаха зуураа энээниие өөрынгөө дүй дүршэл дээрэһээ ойлгоһон байнаб.

1947 онһоо хойшо гүүртые даагшаар хүдэлмэрилнэб. Гүүртымнай үнеэд нютагай үүлтэрэй юм. Тиин манай гүүртын үнеэдые тугалнуудгүйгөөр һааха туршалгын гүүртэ болгодоһон байгаа. Манай гүүртын үнеэд бусад гүүртэнүүдэй үнеэдтэй адли байбашье, холо ехэ һу үгэнэ. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1100 үлүүтэй литр һүн һаагдаа. Ондоо гүүртэнүүдэй һаамхай үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 700—800 литр һүн һаагдаһан байна. Гадна, манай гүүртын үнеэдэй һүн ондоо гүүртын үнеэдэй һүнһөө үдхэн (5—9 процент тоһолигтой) байдаг. Энэ жэлэй арбан һара соо би һаамхай үнеэн бүриһөө 1280 литр һу һаагааб. Жэлэй эсэс болотор үнеэн бүриһөө үшөө 120 литр һу һааха зорилготойб.

Малай харууһые һайжаруулжа шадаһанай ашаар иимэ амжалтануud туйлагдаһан байна. Гүүртынгээ үнеэдые племенной үнеэдтэл адляар харууһалдаг, эдеэлүүлдэг байнабди. Зүгөөр, үбэлдөө племенной мал шэнги үбһэ эдижэ үбэлжэдэггүй, харин адуулганда ябадаг юм. Малай үбэлэй харууһанда тон ехэ анхарал хандуулагдана. Үбэлдөө ехээр турангүй хүсэ һайнтайгаар ондо ороһон мал ногоо эдихэдээ бэлээр таргалдаг юм. Хүгшэрһэн ба туранхай малнуud, хожом гараһан түлнүүд үбэлэй адуулганда гаргагдангүй, байрын харууһалгада табигдадаг. Бэшэ малнууднай бэлшээридэ ябадаг. *Зүгөөр, малаа үглөөгүүр бүри нормын ёһоор халуулаад,* адуулдагбди. Үбһэ тэжээл бага багаар кормушка соо хээд үгэхэдэ үхэрнүүд амтархан эдидэг ба хог үлээдэггүй юм. Үбһэ ехээр гансата үгэхэдэ нилээд хубиень гэшхэжэ дууһадаг байна. Үбһэ эдюулһэнэй һүүлээр уһалаад, үдэшэ болотор адуулдаг байнабди. Хагсуу хүйтэн үдэрнүүдтэ үхэрөө бургааһа шугытай, жалга соорхой, нэмэри газарта адуулнабди. Шуурган һалхитай үдэрнүүдтэ үхэрнүүдээ бэлшээдэггүйбди.

Малаа үдэр бүри нэгэ нэгээр һайтар хаража, түрэхэ ойротсошыень һайн тэжээлдэ, харууһалгада табидагбди. Гадна, овёсой михииные уһанда зуураад, малдаа нэмэлтэ тэжээл болгон үгэдэгбди. Малаа худагай уһаар уһалнабди. Үбэлэй сагта худагай уһан урадхуул уһанһаа дулаан байдаг юм.

Малай байрануud һайтар дулаалагдаһан, дэбисхэр болохо хохир элбэгээр бэлэдхэгдэһэн байдаг. Малайнгаа байрануудые, кормушкануудые саг үргэлжэ сэбэрлэдэгбди. Мүн дэбисхэрыень нимгэрүүлэнгүй, саг үргэлжэ хохир нэмээдэгбди. Үнеэдэй түрэхэдэ дэбисхэрыень сэбэрлээд, тугалнуудыень угаагаад абадагбди, тиин 3 хоногто хүхүүлһэнэйнгээ удаа эхэһээнь таһалжа, 15 хоногой турша соо үдэр бүри 5 литр һу уулгажа тэжээгээд, удаань тугалшанда тушаанабди. Үнеэдээ һаахаһаа урид дэлэнгынь угаадагбди. Һааһанайнгаа һүүлээр массаж хээд, хоёрдохёо һаахада үдхэн һүн гарадаг.

Тугалнуудта шэмэтэй тэжээл үгэжэ тэжээдэгбди. Жэшээнь, набшаһатай үбһэ килограмм тухайе хэршэжэ, 10 литр уһанда хээд, бусалжа байһан тогоотой уһан соо ведрогоо табяад, шанга халаагаад абадагбди. Удаань, энэ холисынгоо хүрэхэлөөр үбһыень марляар шүүжэ абаад, шүүһыень 20 хоноһон тугалнуудта уулгахада түргэнөөр түлжэдэг юм. Зүгөөр, түрүүшын үдэр дадхаажа хахад литр уулгаад, үдэр ерэхэ бүри нэмээжэ, 3 литр хүрэтэр уулгадаг болоходо зохистой. Иимэ шүуһэ үгэлсэхэдэ ехэ хоолтой ба тугалнуудай дотор үбдэдэггүй, бэлээр таргалдаг байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ би 16 үнеэдһээ 16 тугал абажа, тугалшанда тушаагаа һэм. Энэ жэлдэ 13 үнеэдһээ 13 тугал абааб. Мүнөө үбэл малнуудаа тобир тарганаар ондо оруулхын түлөө манай гүүртынхид бүхы хүсэеэ элсүүлэн, хүдэлмэрилжэ байна.

Гарма Галсанова, гүүртые даагша, хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ кандидат.

Томодхогдоһон колхозой малажал

Үнгэрэгшэ зун Юрөөгэй сомоной «Улаан Үдэнгэ» ба Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозууд нэгэдэжэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоз болоһон байна. Тэрэнэй урда тээ жэжэ колхозууд байхадаа хүдэлмэриин хүсөөр дутагдалтай, хүндэ хүдэлмэринүүдые механизацилжа хүшэхүрэдэггүй байгаа. Мүнөө колхозуудай нэгэдээд байхада, хүдэлмэришэ хүсэниинь олошоржо, колхозно үйлэдбэриин шүхала шухала участогуудта шадабаритай хүнүүдые табихада хүртэсэтэй, колхозой хүтэлбэрилхы аппарадта эрхим кадрнуудые табиха аргатай болоо.

Малай дулаан байрануудые түхеэрхэ, гүүртэнүүдые бүридүүлхэ, тэдэниие кадрнуудаар хангаха ба малай үбэлэй адуулгые эмхидхэхэ гээшэ малажалые хүгжөөлгэдэ шухала удхашанартай хүдэлмэринүүд юм. Энээн түшаа колхозой правлени ба партийна организаци онсо анхарал хандуулжа, дүй дүршэлтэй хүнүүдые малажалда табяа. 28 коммунистнуудаа фермэнүүдые даагшадаар томилһон ба бусад харюусалгатай участогуудта табиһан байна. Хүнүүдэй үсөөн дээрэһээ гүүртэнүүд ехэнүүд байһанаа, мүнөө соморхонууд, мал харууһалхада зохид болгогдоо. Малай точконуud бүхэн дулаан байрануудтай.

Малай үбэлэй адуулгые колхозой правлени түсэбэй ёһоор эмхидхээ. Малай точконуud бүхэндэ бэлшээриин газарнуud таһалан үгтөө. Тиихэ зуура, хагданай элбэгые ба шанарынь хараада абтаһан байгаа. Гүүртэ бүхэн бэлшээреэ даажа абаад, тэрээн дээрээ түсэбэй ёһоор малаа адуулжа байна. Үбһэ тэжээл нарин нигтаар гамтайгаар гаргашалагдана. Гүүртэ, отара, адуунай һүрэг бүхэндэ үшөө намар байхада үбэлдөө эдихэ үбһыень хубаажа үгтэһэн байгаа. Гүүртэ бүхэн түл абалгын үедэ хэрэглэхэ үбһэнэй страховой фонд байгуулаа. Дүршэл ехэтэй малшад Гарма Галсанова, һаалишан Долгор Будажапова, хонишон Цыренжит Ванчикова болон бусад жэл бүри малайнгаа үбэлэй харууһые зүбөөр эмхидхэжэ шададаг байна. Тэдэнэр үбһэ тэжээл шадамараар гаргашална.

Энэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Ванкеев) малай үбэлэй харууһые зүбөөр эмхидхэжэ шадаһанай ашаар. жэл бүри малайнгаа үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэдэг юм. Энэ жэлэй үбэлжэлгые мүн эмхитэйгээр ябуулжа байна. Ашаг шэмэтэ мал үсхэбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые дүүргэнхэй.

Племенной хэрэг энэ колхоздо жэшээтэ һайнаар табигданхай. Тусгаар племенной һүнэй-товарна фермэтэй юм. Тэрэнь малай типовой дулаан байратай, тэндэнь малай харууһалга зоотехническэ заабаряар хэгдэдэг. Племенной гүүртэнүүдтэ дүй дүршэл ехэтэй һаалишад хүдэлмэрилнэ. Энэ колхоз жэл бүри 100 гаран семминтальска үүлтэрэй түлнүүдые бусад аймагуудай колхозуудта худалдадаг.

Колхозой правлени болбол малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй культурно-ажабайдалай условиие һайжаруулхын тула саг үргэлжэ оролдоно. Малажалай хүндэ хүдэлмэринүүдые механизацилхын тула нэгэ миллион 300 мянган түхэриг мүнгэн һомологдоо. Нэн түрүүн племенной гүүртэнүүдтэхи хүндэ хүдэлмэринүүд механизацилагдаха юм. Мүнөө электрын хүсэ ехэтэй лини татаха зорилгоор 25 километртэ столбнуud зоогдоод байна. Шүлуутай гэжэ нютагтахи племенной гүүртэдэ электрын хүсөөр үнеэ һааха агрегат тодхогдожо байна. Мүн насосно худаг баригдажа эхилэнхэй.

Олонхи гүүртэнүүдтэ банинуud, улаан булангуud байгуулагданхай. Племенной гүүртэнүүд радиоприёмнигуудтай. Колхозой партийна организаци (партбюрогой секретарь нүхэр Буянтуев) малшадай дунда политическо-ниитын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулна, социалистическэ мүрысөөе зүбөөр эмхидхэнэ. Агитаторнуud фермэ бүхэндэ ябажа, малшадай дунда хөөрэлдөө хэнэ, газетэ уншана. Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай һунгуулиин кампани энэ колхоздо үргэнөөр дэлгэржэ, политическэ-ниитын хүдэлмэри улам дээдэ хэмжээндэ табигдаһан байна. Малшадай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри һайнаар ябуулагдана.

Д. Жугдурова.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН“
1950 оной декабриин 2. 3.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн 5-дахи сесси

Политическэ комитедэй ноябриин 27-ной заседани

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 27. (ТАСС). Политическэ Комитет хадаа Советскэ Союзай делегациин дурадхалаар Генеральна Ассамблейн зүблэхэ зүйлдэ оруулагдаhан, «Хитадта эсэргүү США-гэй агресси тушаа ССР Союзай протест» гэhэн асуудалые зүбшэн хэлсэжэ эхилээ гэжэ энээнэй урда тээ мэдээсэгдэhэн байгаа. Үнгэрhэн заседани дээрэ американска блогой делегацинуудай арсаhан болобошье, комитет хадаа «Хитадта эсэргүү США-гэй агресси тушаа ССР Союзай протест» гэhэн асуудалые зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадахынь тула Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын түлөөлэгшые Политическэ комитедэй заседанида уриха гэжэ олонхи голосоор тогтооhон юм.

Заседаниин үедэ Хитадай арадай республикын делегациин толгойлогшо У Сю-цюань ба тэрэниие үдэшэжэ ябаа нюурнууд столдо hууба. Советскэ Союзай делегациин үмэнэhөө А. Я. Вышинский Хитадай делегациие амаршалhан ба хүдэлмэридөө амжалта түйлахыень хүсэhэн байна.

Советскэ делегациин толгойлогшо зүбшэн хэлсэгдэжэ байгаа асуудал тушаа мэдүүлгэ хэбэ. Тэрэнэй хэлэhэн үгэнь угаа ехэ анхаралтайгаар соносогдоо.

Хитадай Тайван арал тушаа хүсэрхэхэ ябуулгануудые хэхэ гэhэн захиралтые США-гэй 7-дохи флодто үгэhэн тухайгаа США-гэй президент Трумэн 1950 оной июниин 27-до официальна соносхоо hэн гэжэ А. Я. Вышинский hануулба. Энэ захиралтые бэелүүлэн, США-гэй уhан сэрэгэй хүсэнүүд Тайванай эрье тээшэ эльгээгдэhэн, мүн энэ аралые далайhаань бүhэлhэн ба Формозско хоолойдо патруль тогтооhон байна. Энээнэй hүүлээр Тайванай портнууд американска уhан сэрэгэй хүсэнүүдэй базануud болгогдоhон, удаа тээнь США-гэй агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй авиасоединениннүүдэй хэдэн частнууд личнэ составааraa Тайван арал дээрэ байралhан байна.

Каирска ба Потсдамска хэлсээнүүдые дурсажа, тэрэшэлэн Тайван хадаа олон зуун жэлдэ Хитадта мэдээтэй байгаа гэжэ hануулаад, Советскэ Союзай түлөөлэгшэ хадаа Тайван — Хитадай эртэ урдын газар, Тайван — Хитадай таhаршагүй хубинь мүн гэжэ тэмдэглэбэ. США-гэй официальна түлөөлэгшэд — Трумэн ба Ачесон болбол Тайванай хэрэгтэ, мүн Хитадай дотоодын хэрэгүүдтэ США хамааралсахагүй гэжэ энэ жэлэй эхиндэ хэдэ дахин үгеэ үгэhэн юм гэжэ Вышинский hануулба. Энээн гүхай Гүрэнэй департаментын 1950 оной февралиин 9-нэй түсхай декларацидотор мэдүүлэгдэhэн байгаа, тус декларациин текстые Советскэ Союзай түлөөлэгшэ комитедэй заседани дээрэ уншаба.

Хитадтай харилсахадаа США-гэй правительство хүсөөр бололгын политикые эгээн бузар муухай, зэбсэгтэ формоор хэрэглэхэ замда ороо гэжэ эдэ ябуулгануud гэршэлнэ. Мүнөө үедэ США-гэй зонхилхы нюурнууд Хитадай Тайван арал тушаа хэhэн булимтаралгын ябуулгануудаа, Кореядэ хэhэн шэнгеэрээ, ООН-эй гаршагаар, тугаар ба нэрээр халха хэхэ гэжэ оролдоно. Хитад тушаа США-гэй ябуулгануud хадаа хитад арадта эсэргүү ба Хитадай хуулита гансахан правительствода — Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствода эсэргүү тэмсэхэдэнь гоминдановска бүлэгтэ туhалха зорилгоор хэгдэhэн агрессиин акт мүн гэжэ Советскэ Союзай делегациин толгойлогшо тодоруулаа.

Хитадта эсэргүү американска агресси алас холые хараалhан зорилгонуудые табина. Тэдэнэй нэгэниинь юуб гэхэдэ, hүүлшын байралhан газарhаань — Тайван аралhаа гоминдановска бүлэгэй намнагдаха ябадалые зайсуулха ба Хитадта эсэргүү, мүн Дальна Восток дээрэ американска агресси саашадань хэхэ сэрэгэй база болгон энэ аралые ашаглаха арга боломжые США-дэ үгэхэ гэhэн ябадал болоно.

Агрессивнэ эдэ ябуулгануудынь Кореядэ США-гэй хэжэ байгаа дайнтай дашарамдуулан хэгдэхэ шухала болоhон хэбэртэйгээр харуулжа, Хитадта эсэргүү американска агрессиие дэлхэйн олониитын hаналhаа нюун далдалхые нэдэhэн США-гэй официальна нюурнуудай тайлбарилгын огто үндэhэгүй, худал хуурмаг ба билдагууша байhаниие советскэ делегациин толгойлогшо элирүүлээ, ушарынь Кореядэхи дайнай ябуулгануудые имагта лэ американска интервентнүүд үүдхэhэн байна.

Хэдэн баримтануудта ба документнүүдтэ комитедэй анхаралые хандуулжа, Советскэ Союзай делегациин толгойлогшо хадаа Тайван аралай райондо Хитадта эсэргүү хэгдэhэн США-гэй агрессивнэ ябуулгануудынь уридшалан нарин hайнаар бэлэдхэгдээ гэжэ тодорхойгоор харуулаа. Хитадта эсэргүү США-гэй агрессивнэ ябуулгануудынь Тайван дээрэ хэгдээд хизаарланагүй. Энэ оной зунай эсэсhээ хойшо хэдэн hарын турша дотор американска сэрэгэй авиаци маньчжурско-корейскэ хилын райондо Хитадай агаарай хилэнүүдые саг үргэлжэ дабаhан, Хитадай территориие бомбодоhон ба буудаhан байна. Энэнь Хитадта материальна нилээд ехэ хохидол ушаруулhан, Хитадай олохон хүнүүдые алаhан, Хитадай правительствын ба Хитад арадай үнэн зүб протестнүүдые ба зэбүүрхэлые пэгэтэбэшэ үүсхэhэн байна.

Хитадта эсэргүү США-гэй зонхилхы нюурнуудай хэhэн хуули буса ябуулгануud тушаа Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын гадаадын хэрэгүүдэй Министерствын энэ оной ноябриин 11-нэй мэдүүлгэ тухай А. Я. Вышинский комитедтэ hануулба.

Хитад арадай демократическа хүсэнүүд ба тэрэнэй национальносүлөөрэлгын тэмсэл тушаа США-гэй зонхилхы нюурнуудай дураа гутан зэбүүрхэдэг ябадалынь ойлгосотой гэжэ А. Я. Вышинский хэлэбэ. «Боксёрско хүдэлөөн» гэжэ нэрээр суурхаhан Хитадтахи арадай восстаниие гадаадын интервентнүүдэй зүгhөө зэбсэгээр дараhан үеhөө эхилээд, Хитадай дотоодын хэрэгүүдтэ США-гэй зүгhөө зэбсэгээр хамааралсаhан баримтануудые А. Я. Вышинский зааба.

США-гэй үмөөрэлгэ доро, американска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хамгаалалта доро хоргодоhон бүлэг буhалгаашадые ба заговорщигуудые дэмжэhэн американецуудай ябуулгануудые ООН hайшаажа шадахагүй гэжэ Советскэ Союзай түлөөлэгшэ зааба. Үгынгөө түгэсхэлдэ, А. Я. Вышинский энэ асуудал тушаа СССР-эй делегациин резолюциин иимэ проектые соносхоо гэбэл:

«Хитадта эсэргүү Америкын Холбоото Штадуудай агресси тушаа Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай протест.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союз.

Резолюциин проект.

Хитадта эсэргүү агресси тушаа асуудалые хаража үзөөд, энэ асуудал тушаа Хитадай арадай республикын делегациин мэдүүлгые ба США-гэй делегациин тайлбарилтые соносоод, Хитадай территориальна бүрин бүтэн байха ябадалые ба тэрэнэй хилэнүүдые США-гэй уhан-сэрэгэй ба агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй эбдэhэн баримтануудые: а) гурбан державануудай — США-гэй, Великобританиин ба Хитадай 1943 оной декабриин 1-нэй Каирска хэлсээнэй мэдэрhэн ёhоор, Хитадай территориин таhаршагүй хубинь мүн байгаа Тайван аралда США-гэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй добтолон ороhон ба Хитадай дотоодын хэрэгүүдтэ США-гэй правительствын зүгhөө хамаархаhан, б) Хитадай арадай республикын зэбсэгтэ хүсэнүүдые ба засагаархидые энэ аралда ошуулхагүй гэhэн хорото зорилгоор, США-гэй уhан-сэрэгэй 7-дохи флодой хүсэнүүдээр Тайван аралай эрьенүүдые бүhэлhэн ябадалые зүбщэн хэлсээд, Генеральна Ассамблей:

Хитадта эсэргүү США-гэй агрессиие дары зогсоохо шухала ябуулгануудые хэхэ гэжэ Аюулгүйн Соведые гуйна».

Тэрэнэй hүүлээр үгэ хэлэhэн США-гэй түлөөлэгшэ Даллес хадаа Хитад тушаа территориальна эрилтэнүүд США-дэ байхагүй хэбэртэйгээр, США хадаа Хитадай «ханинь» мүн хэбэртэйгээр урдада хэлэhэн баталалгануудаа дахин дабтаба.

Кореядэхи агаарай бүрхэг муу байhан дээрэhээ, американска самолёдууд имагта «тагнуулай» зорилгоор Хитадай хилые олонхи ушарта дабаhан ба Хитадай болон Кореяын территориие хубааhан Ялуцзян мүрэн дээрэхи хүүргэнүүдые бомбодохо үедэ Хитадай территори дээрэ американска бомбонууд «гэнэтын ушараар» унаhан хэбэртэйгээр мэдүүлээд, Даллес Хитадта эсэргүү американска агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй агрессивнэ ябуулгануудые зүбтүүлхэ гэжэ оролдобо.

Тагнуулай зорилгонууд хадаа нүгөө нэгэн гүрэнэй территориальна бүрин бүтэн байха ябадал эбдэhэниие зүбтүүлжэ шадаха гү гэжэ А. Я. Вышинский асууба. Иигэжэ мэдүүлхэдээ, Даллес хадаа хитад арадай суверееннэ эрхэнүүдые эбдэhэн, территориальна бүрин бүтэн байха ябадал эбдэhэн баримтануud үнэхөөр бии гэжэ мэдэрhэн байна. Даллес хадаа «коммунистическэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй» байhан хүүргэнүүдые бомбодоhон хэбэртэйгээр хэлэнэ. Гэбэшье, хүүргэ дээрэ 500 гэрhээ байтагай, 1 гэршье багтажа шадахагүй. Американска сэрэгэй самолёдуудай бомбодоhон аэродромууд хүүргэ дээрэ байдаггүй юм. Тэдэнэй бомбодоhон түмэр замай станцинуудшье хүүргэ дээрэ байхагүй. Тиин эдэ бомбодолгонууд Хитадай территори дээрэ болоо гэжэ Даллесай өөрынь мэдэрhэн ябадал шухала байна.

Энээгээр заседани хаагдаа.

Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Пак Хен Ен гэгшын эльгээhэн телеграмма

ХОЙТО КОРЕЯ, ноябриин 27. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Пак Хен Ен болбол Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида, ООН-эй Генеральна Ассамблейн сессиин түрүүлэгшэдэ, мүн Аюулгүйн Соведэй түрүүлэгшэдэ телеграмма эльгээбэ, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ.

Американска ба урда-корейскэ сэрэгүүд Хойто ба Урда Кореяын зарим районуудые булимтаран эзэлээд, хүн зонииень зэрлиг муухайгаар хэhээн зобоожо, хюдажа байна. Энээн тухай Корейскэ арадай-демократическа республикын правительство тон олон баримтануудтай. Хаа хаанагүй, интервентнүүдэй ба тэдэнэй корейскэ туhамаршадай гэшхэhэн лэ газарта, өөрынгөө эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалтай байхые эрмэлзэhэн корейскэ патриодуудай шуhаниинь гол горьхон шэнгеэр урдана.

Энээнэй урда тээ Арадай армиин сэрэгүүдэй байhан Урда Кореяын территори дээрэ, мүн 38-хи параллельhээ хойгуур мүнөө американска империалистнуудай ба лисынмановецуудай сэрэгүүдээр эзэлэгдэhэн территори дээрэ американска ба лисынмановска засагаархид арадуудай демократическа туйлалтануудые, эрхэ ба сүлөөень усадхана, хэрзэгы шэрүүн террористическэ журам байгуулжа, демократическа партинуудай ба общественнэ организацинуудай гэшүүдые, тэдэнэй бүлэнэрые, мүн демократическа шэнэдхэн байгуулга бэелүүлхэдэ ба арадай засагай органуудые байгуулхада хабаадалсагшадые, арадай комитедүүдтэ болон Арадай армида ямар нэгэн туhаламжа үзүүлhэн хүнүүдые бултыень түрмэдэ хаана, тамалан зобооно, алана.

Сентябриин 29-дэ, американска сэрэгэй алба хэгшэд ба лисынмановецууд Сеул городто «Содемун» гэжэ полицейскэ таhагай хэдэн сотруднигуудые алаа, тиихэдээ хүл, гарыень таhа сабшаа. Алагдагшадай хүүрнүүдыень хүн зондо харуулхаяа табиhан байха юм.

Сентябриин 30-да Сеулда, «коммунистнуудые үгы хэхэ лисынмановска отрядай» гэшүүд гражданин Лимые арадай засагай органуудай хүдэлмэрилэгшэ байгааш гэжэ гэмнээд, «Дзонно» гэжэ улицаар шэрэжэ гараhанайнгаа hүүлээр, алажархёо.

Октябриин 1-дэ, Сеулдахи «Синхын» гэжэ Горно научно-шэнжэлэлгын институдай хашаа соо лисынмановска засагаархид хадаа коммунистнуудые hайшаанат гэжэ гэмнээд, ямаршье сүүд, мүрдэлгэгүйгөөр тус городой 19 хүниие буудажа алаа. Энэ хюдалгань американска контрразведкын офицернүүдэй хүтэлбэри доро хэгдээ.

Октябриин 2-то, мүн тэндэ, ажалай партиин гэшүүдэй түрэлхид — тус городто hуудаг 8 хүн, тэдэнэй тоодо 60 наhатай эхэнэр буудуулан алагдаа. Тэрэ эхэнэрэй хубүүниинь ажалай партиин гэшүүн байhан юм.

Октябриин 1-дэ, Чунсиндондо муу муухай тамалалгын hүүлээр, гражданин Ун Чер алагдаа. Тэрэ хадаа Чунсиндоной арадай комитедэй түрүүлэгшэ байhанайнгаа ба аграрна реформые бэелүүлхэдэ туhалhанайнгаа түлөө алагдаа.

Октябриин 2-то, Ханган мүрэнэй эрьедэ, Сеулай 30 тухай хүн ажалай партиин нүлөөн доро байhан профсоюзда хамаатайт гэжэ гэмнэгдээд, буудуулан алагдаhан байна.

Демократическа залуушуулай союзда ороhонойнгоо түлөө сеулска городской сүүдэй хашаан соо 20 тухай залуушуул буудуулаа.

Октябриин 5-да, лисынмановецууд 30 наhатай нэгэ гражданиние автомашинада шагтагалаад, Сеулай «Ильиро» гэжэ улицаар шэрэжэ гараа, тиихэдээ хэн коммунистнуудые hайшаанаб, тэдэниие бултыень иигэжэ хэhээхэбди гэжэ арад зондо тунхаглаhан байха юм.

Октябриин 4-дэ Чхуньчхондо лисынмановецууд хадаа энээнэй урид республикын туг барижа Арадай армиие уттаhанайнь түлөө 9 наhатай хүбүүнэй гарнуудыень таhа сабшаhан байна.

Хүбүүнэйнгээ ажалай партиин гэшүүн байhанайнь түлөө 62 наhатай эхэнэр октябриин 20-до, Хванчжуда алагдаа. Алахынгаа урда тээ, тэрэниие хэдэн үдэр соо эдеэ хоол үгэнгүйгөөр, хүлижэрхёод, сарай соо байлгаhан байба.

Октябриин 22-то, Зуун Пхеньянда Арадай армиие hайшаанат гэжэ гэмнээд, хүдөө ажахын зэр зэмсэгүүдые бүтээдэг заводой 16 хүдэлмэришэдые американецууд буудажа алаа.

Американска сэрэгэй алба хэгшэд лисынмановска засагаархидтай хамта, арадай засагай нютагай органуудай хүдэлмэрилэгшэдые, ажалай ба бусад демократическа партинуудай, мүн общественнэ организацинуудай гэшүүдые олоор буудажа алана. Ниитэдэ абтаhан эрхын принципүүдые зүришэжэ, тэдэнэр хадаа дээрэ заагдаhан нюурнуудай бүлэнэрэйнь ямаршье гэм зэмэгүй гэшүүдые — эхэнэрнүүд, үбгэд хүгшэд болон үхибүүдые хэрзэгы шэрүүнээр хэhээнэ. Тиин, американска ба лисынмановска засагаархид Пхеньянда 7 мянга үлүүтэй хүниие, Хэчтуда —2700 үлүүтэй хүниие, Чэрендэ — 1400 гаран хүниие, Соннимда — 1000 гаран хүниие, Суньаньда — 1200 гаран хүниие, Кэчхондо — 700 гаран хүниие, Аньчжуда — 900 гаран хүниие, Чончжуда —800 гаран хүниие, Соньчхондо ба Пакчхондэ —1400 тухай хүниие ямаршье гэм зэмэгүй байтарнь буудажа алаа.

Американска засагаархидаар эзэлэгдэhэн газарнуудта американска сэрэгэй алба хэгшэд корейскэ эхэнэрнүүдые хүсэрхэн эдлэнэ, харшалан тамална.

Американска сэрэгүүд Пхеньянда ажалай партиин гэшүүдэй ба арадай комитедүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй бүлэнэрэй 1000 гаран эхэнэрнүүдые арестовалаад, зэрлиг муухайгаар тамалhанай hүүлээр хүсэрхэжэ, удаань буудажа алаhан байна.

Суньаньда американецууд ба лисынмановецууд, ахашни ажалай партиин гэшүүн байhан байна гээд 18 наhатай Кан гэжэ басагые зэрлигээр доромжолhон байха юм. Тэдэнэр тэрэ басаганай хамарыень, хүхэнүүдыень отолоод, hүүлээрнь алажархёо.

Нилээд олон американска сэрэгүүдэй байгаа Хойто ба Урда Кореяын бүхы городуудта лисынмановска ба американска засагаархид «американска сэрэгэй алба хэгшэдые хангаха отрядуud» гэдэгые эмхидхэнэ, тэдэ отрядуудтаа 15-haa 35 хүрэтэр наhанай эхэнэрнүүдые абана. Эдэ «отрядуудынь» үнэндөө далдалагданхай янханай гэрнүүд юм. Американска ба лисынмановска сэрэгүүд гэм зэмэгүй hуурин зониие алахаhаа гадна, үшөө тэдэнэй зөөриие дээрмэдэнэ. Сентябриин 29-дэ американска сэрэгэй албахэгшэд ба лисынмановска армиин солдадууд Сеулда эхэнэрнүүдэй союзай түрүүлэгшэ Бук Хен Доной гэртэ сүмэрэн ороод, гэрээ hахижа hууhан 70 наhатай хүгшэн эхэнэрые сохёод, удаа тээнь зөөриень дээрмэдээд, гэрыень галдажархиhан байха юм.

Хэчжуда, Саривонда ба Хванчжуда Арадай армиин сэрэгэй алба хэгшэдые бэдэрхэмнай гэжэ шалтаад, американецууд ба лисынмановецууд айлнуудые нэгжэхэдээ, тонуул дээрмэ хэhэн байна.

Американска ба лисынмановска сэрэгүүдтэ саг зуура абтаhан аад, удаань Арадай армяар сүлөөлэгдэhэн районуудhаа ерэhэн материалнууд хадаа интервентнүүдэй ба лисынмановска урбагшадай ан арьяатан мэтэ, муу муухай аашануud тухай эли тодоор гэршэлнэ. Хичхониие ойро зуура эзэлээд байхадаа, американска ба лисынмановска сэрэгүүд тус городой демократическа үзэлтэй 800 гаран хүниие, тэрэ тоодо Хичхоньско эхэнэрнүүдэй союзай түрүүлэгшэ Пак Чун Да ба дунда hургуулиин багша Цой Хи Ган гэгшэдые арестовалаад, зэрлигээр алаhан байха юм. Хинчхоной шадар байhан деревнинүүдтэ 50 гаран хүн алагдаба. Алагдаhан хүнүүдэй тархиинь тайражархиhан хүүрнүүдые харгы зубшан хаяhан ба модонуудта үлгэhэн байна. Иихэдээ арад зониие hүрдүүлэн айлгаха гэбэ.

Чхосань городто hогтуу лисынмановска солдадууд улицануудаар автомашинаар гүйлгэлдэхэдөө, ушарhан хүн бүхэниие хамаагүй буудаба. Чхосанда хэдэн үдэр байха зуураа, лисынмановецууд 900 гаран хүниие алаа.

Американска ба лисынмановска сэрэгүүд саг зуура эзэмдэhэн газарнуудhаан сухарихадаа, арад зониие илангаяа ехээр тононо. Ыдзянда ба тэрэнэй шадархи деревнинүүдтэ тэдэнэр таряашадай малые ба эдеэ хоолые дууhан бүляажа абаа. Іуурин зониие дээрмэдэн тонохон олон тоото ушарнууд лисынмановска ба американска сэрэгүүдэй ябаhан бусадшье газарнуудта бии байна.

Кореядэ американска ба лисынмановска сэрэгүүдэй хэhэн муу муухай аашануудые далдалхын тула, мүн бүхэдэлхэйн ниитын hаналые мэхэлхын тула, американска империалистнуудай гарта агрессиин үгэ дууламгай зэбсэг болоhон ООН-эй Кореядэхи комиссиие американска интервентнүүд баадхаад, 38-дахи параллельhээ урагша байгаа территори дээрэ Арадай армиин хэhэн «аашануud» тухай гэhэн хэдэн элидхэлнүүдые эсхёолгоод, гар табюулжа абаhан байха юм. Хардалга гүрдэлгын талаар шадамар болоhон американска разведкын хэлэжэ үгэжэ бэшүүлhэн эдэ элидхэлнүүд эхинhээн эсэстээ хүрэтэр худал хуурмаг юм.

Американска империалистнуудай хардалга гүрдэлгэнүүд корейскэ арадые ба бүхэдэлхэйн ниитын hаналые мэхэлхэгүй. Дайн хадаа манай арадые олон юумэдэ hургаа. Хэн тэрэнэй нүхэд бэ, хэн—дайсадынь бэ гэжэ дайн гээшэ эли тодоор манай арадта харуулаа. Дайн болбол корейскэ арадай эрхэ сүлөө ба бэеэ даахаа байдал тээшэ бата зоригтойгоор эрмэлзэдэг ба харин интервентнүүдые үзэн ядадаг байhыень элирүүлээ. Корейскэ арадай-демократическа республикые ба өөрынгөө үрэ — Арадай армиие корейскэ арад хүсэд дүүрэнээр дэмжэнэ гэжэ дайн харуулаа.

Корейскэ Арадай арми болбол өөрымни хүбүүд, басагадhаа бүридэнхэй, тэдэмни хариин булимтарагшадта ба тэдэнэй туhамаршадта эсэргүү корейскэ арадай эрхэ сүлөө ба бэеэ даахаа байдалые хамгаалжа байна гэжэ корейскэ арад hайн мэдэнэ. Корейскэ арадые американска империализмын түсэбүүдые бэелүүлхэ үгэ дууламгай зэбсэг болгохын тулада, американска империалистнуудаа ба Ли Сын Ман гэгшын урбагшадаа бүлэг ямаршье ааша гаргахадаа болохо гэжэ корейскэ арад эли мэдэжэ абаа.

Корейскэ арадай дура зоригтой мэдүүлэн, Корейскэ арадай-демократическа республикын правительство Кореядэ американска ба лисынмановска сэрэгүүдэй хэhэн бузар аашануудые эридээр буруушаана, юуб гэхэдэ, эдэнь уласкоорондын эрхые ба хүн түрэлтэнэй моралиие бүдүүлигээр эбдэhэн ушар болоно, тиимэhээ эдэ муу муухай аашануудай түлөө харюусалгань Кореядэ интервенци хэhэн Америкын Холбоото Штадуудын правительствода бүрин ашагдаа ёhотой гэжэ өөрынгөө зүгhөө мэдүүлнэ.

Кореядэхи американска агрессиие далдалхын тула тугаа ашаглуулжа байгаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци болбол Кореядэхи американска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй иимэрхүү зэрлиг аашануудые зогсоон болюулхын тула зохихо хэмжээнүүдые абаха ёhотой гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын правительство дахин дурадхана.

Корейскэ арадай-демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй Министр ПАК ХЕН ЕН.

Корея, 1950 оной ноябриин 26.

Германидахи Советскэ Контрольно Комисси демократическа Германиин национальна фронтын дурадхалнуудые дэмжэнэ

БЕРЛИН, ноябриин 29. (ТАСС). АДН агентствын дамжуулhанай ёhоор, Советскэ Контрольно Комиссида, мүн Берлиндэхи англійска, французска ба американска секторнүүдэй сэрэгэй комендантнуудта демократическа Германиин национальна фронтын берлинскэ комитедэй эльгээhэн бэшэгтэнь харюу болгон, Советскэ Контрольно Комиссиин түлөөлэгшэ Деньгин тус комитедтэ үсэгэлдэр иимэ удхатай бэшэг эльгээбэ:

«1950 оной ноябриин 25-да Танай бэшэhэн бэшэг абааб, тэрээн соогоо, Та болбол Германиин столица Берлинэй нэгэдэлые hэргээн бодхоохо, бүхы Берлиндэ демократическа hунгалтануудые хэхэ тухай, Берлинhээ эзэмдэлгын сэрэгүүдые гаргаха, секторнүүд болоhо городой хубаагдаха ябадалые усадхаха тухай ба амгалан промышленностие хүгжөөхэ, хүдэлмэригүйдэлгые усадхаха ба Берлинэй хүн зоной материальна ажабайдалые hайжаруулха ябадалда шэглүүлэгдэhэн хэмжээ-ябуулганууdые бэелүүлхэ тухай дурадхалнуудые оруулhан байнат.

Берлиндэхи Советскэ Контрольно Комиссиин берлинскэ түлөөлэгшэд хадаа танай дурадхалнуудые hайшаана, демократическа үндэнэ hуури дээрэ городой нэгэдэлые тогтоохо ябадалда туhалха хэмжээнүүдые өөрынгөө талаhаа абахаар бэлэн байна.

Советскэ засагаархид хадаа Баруун Берлиниие ремилитаризацилха ябадалда эсэргүү шэглүүлэгдэhэн ба бүхы Берлиндэ эб найрамдалай түлөө амгалан хүдэлөөе хүгжөөхэ хэрэгтэ али болохо туhаламжа үзүүлхые эриhэн Танай дурадхалнуудые үгэ дуугүйгөөр дэмжэнэ.

Баруун Берлиндэ декабриин 3-да зарлагдаhан хуули буса сепаратна hунгалтануud тухай хэлэхэ болоо hаа, советскэ засагаархид эдэ hунгалтануудые буруушаана, ушарынь, эдэ hунгалтануud хадаа Германиин хахаралые улам ехээр үнзэгырүүлхэ ба Баруун Берлинэй хүшэр хүндэ байдалай улам муудаха ябадалда туhалха байна».

Французска колонизаторнуудта эсэргүү лаосско арадай тэмсэл

ПЕКИН, ноябриин 27. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжуулhанай ёhоор, hаяхан «Женьминьжибао» газетэ Лаосто зорюулагдаhан статья толилоо. Статья соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: Индо-Хитадай составта ородог 3 оронуудай нэгэн — Лаос хадаа миллион хахад хүнтэй 89 мянган квадратна километр территори эзэлнэ.

Үнгэрэгшэ зуунай үедэ энэ орондо Франциин хиналта тогтоohонhоо хойшо Лаосой арад хэрзэгы шэрүүн дарлалта доро зобожо байна.

Мүнөө үедэ Лаосой арад «Иссара» гэжэ патриотическа организацида нэгэдэнхэй. Энэ оной августын хахадта Лаосой хүн зон национальна суглаа хэбэ, национальна нэгэдэмэл фронтые ба эсэргүүсэлгын коалиционно правительствые байгуулха тухай шиидхэбэри абаа.

Энэ оной түрүүшын 5 hарада Лаосско партизанууд французуудтай 11 байлдаануудые хэбэ.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

Арадай армиин сэрэгүүд американска ба урда корейскэ сэрэгүүдтэ эсэргүү дайшалхы эдэбхитэ ябуулгануудые хэбэ гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин ноябриин 30-да дамжуулhан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Анчжугай (Ансю) хойно ба Токусен районуудта Арадай армиин сэрэгүүд дайсанай бүхы атаканнуудые гэдэргэнь амжалтатайгаар сохиhон ба тэрэниие 20—30 километрээр гэдэргэнь нампаhан байна.

Фронтын бусад участогуud дэрэ энээнэй урда тээ байhан газарта байлдаануud боложо байна.

Харюусалгатай редактор орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ.

Адрес редакции: г Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора 7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта— 4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6,84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров — 16.

Н—02441. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.